

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, BIRŽELIO – JUNE 10, 2009 • Vol. C Nr. 110

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-09-09

PERIODICALS

Žydams jų turtas gali būti gražintas ir natūra

Teisingumo ministras Remigijus Šimašius (k) susitiko su Pasaulio žydų restitucijos organizacijos vadovu David Peleg. (Piotro Romančiko (ELTA) nuotr.)

Vilnius, birželio 9 d. (ELTA) – Premjeras Andrius Kubilius neatmeta galimybės žydams turtą gražinti ir natūra.

Pasak Vyriausybės vadovo, parengtas žydų visuomeninio turto grąžinimo įstatymo projektas, pagal kurį

per 10 metų žydams būtų išmokėta 113 mln. litų, yra priimtinausias ir labiausiai atitinkantis tiek valstybės galimybes, tiek įvairių žydų bendruomenių interesus.

Kita vertus, žurnalistų paklaustas, ar gali būti dalis pastatų žydams

grąžinta, kaip jie siūlo, natūra, A. Kubilius tokios galimybės neatmetė.

„Čia jau techninės detalės. Tai svarstysime turbūt artimiausią savaitę Vyriausybėje, galutinai apsispręsdami dėl projekto“, – sakė premjeras.

Teisingumo ministerijos projekte siūloma 113 mln. litų žalos atlyginimą išmokėti 2011–2021 m. Teisingumo ministras Remigijus Šimašius sako manęs, kad siūloma suma už ne-grąžintą žydų nekilnojamąjį turtą yra pagrįsto dydžio, bet pradėti mokėti šiuos pinigus nuo 2011 m. siūlo tik tuo atveju, jei Lietuvos ekonomikos augimas bus teigiamas.

Pasak jo, dėl atlyginimo už žydų turtą turi būti priimtas politinis sprendimas, kuriam pritartų ne tik Vyriausybė, Seimas, valdančioji koalicija, bet ir opozicinės partijos.

Izraelio spauda dar 2005 m. pranešė, kad Amerikos žydai pradėjo naują kampaniją, kurios tikslas – spausti

Nukelta į 6 psl.

NATO generalinis sekretorius padėkojo V. Adamkui

Vilnius, birželio 8 d. (ELTA) – Baigiantis antrajai prezidento Valdo Adamkaus kadencijai NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer laišku padėkojo Lietuvos vadovui už paramą Šiaurės Atlanto sąjungai.

„Jūsų vadovaujama Lietuva tapo atsidavusia NATO nare. Nuolat didėjantis Jūsų šalies dalyvavimas NATO operacijose ir misijose, ypač Afganistane, yra neįkainojamas, kaip ir Jūsų

asmeninės pastangos išlaikyti NATO ta vieta, kur aptariami tarptautiniai ir saugumo klausimai. Ypač esu dėkingas už Jūsų indėlį NATO valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimuose“, – sakoma Šiaurės Atlanto organizacijos vadovo laiške.

J. de Hoop Scheffer išreiškė viltį, kad šių metų liepos mėnesį lankydamasis Lietuvoje turės galimybę as-

meniškai padėkoti prezidentui Adamkui už paramą ir atsivimą.

V. Adamkaus antroji kadencija baigsis liepos 12-ąją, tą dieną bus inauguruota naujoji šalies vadovė Dalia Grybauskaitė.

V. Adamkus antrai kadencijai į prezidento pareigas išrinktas 2004 m. po pirmalaikių šalies vadovo rinkimų. Pirmą kartą prezidento pareigose jis dirbo 1998–2003 metais.

Lietuva tapo Europos migracijos tinklo nare

Vilnius, birželio 9 d. (BNS) – Lietuvoje pradėjo veikti Europos migracijos tinklo (EMT) Nacionalinis informacijos centras, kurio funkcijas atliks Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuras.

EMT yra skirtas suburti Europos Sąjungos (ES) valstybės nares į bendrą tinklą, kuriame nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu nagrinėjami migracijos procesai.

Lietuviai pagal aktyvumą rinkimuose – priešpaskutiniai

Vilnius, birželio 9 d. (Balsas.lt) – Šie Europos Parlamento rinkimai Lietuvai – rekordiniai. Tiesa, tai šalies aktyvumo rinkimuose antirekordas. Rinkėjų aktyvumas sudarė 20,88 proc. rinkėjų. Iš dešimties rinkėjų prie urnų nusprendė ateiti tik du.

Bendras Europos aktyvumo vidurkis – 43,09 procentai. Tai taip pat EP rinkimų antirekordas. Nuo pirmųjų rinkimų į Europos Parlamentą rinkėjų aktyvumas vis mažėja. 1979 metų EP rinkimuose aktyvumas buvo 61,99 proc. Apie tokį rinkėjų aktyvumą šiandien Europos funkcionieriai gali tik pasvajoti. Tačiau aktyvumo smukimas nebuvo ženklus – 1994 metų EP rinkimuose dalyvavo 45,47 proc. rinkėjo balso teisę turinčių europiečių. Jei ne aktyvi priešrinkiminė agitacijos kampanija, rezultatai galėjo būti daug blogesni.

Aktyviausios buvo šalys, kuriose EP rinkimai privalomi. Tačiau netgi ten rinkėjų aktyvumas toli gražu nebuvo šimtaprocentinis. Belgijoje aktyvumas – 85,86 proc., Maltoje – 78,81 proc., Italijoje – 66,46 proc.

Tradiciškai euroskeptiškų britų

aktyvumas buvo 34,8 proc., lenkai šį kartą taip pat nebuvo aktyvūs – 27,4 proc.

Paskutinėje vietoje atsidūrė Slovakijos rinkėjai. Jų į EP rinkimus atvyko tik 19,64 proc. Tačiau pažymėtina, jog lyginant su 2004 metų rinkimais, slovakų aktyvumas netgi išaugo. Nes 2004 metais slovakai pasiekė visų laikų EP rinkimų aktyvumo antirekordą, kada prie urnų atėjo tik 16,94 proc. rinkėjų.

Lietuvoje 2004 metais rinkėjų aktyvumas buvo pakankamai didelis ir viršijo ES vidurkį, pasiekdamas 48,38 proc. Lietuviai tradiciškai buvo laikomi eurooptimistais. 2009 metų EP rinkimų rezultatai byloja apie kintančias žmonių nuotaikas.

Tačiau, pasak politikos apžvalgininkų, toks mažas rinkėjų aktyvumas byloja ne tiek apie skeptišką požiūrį į Europos Sąjungą, kiek vidaus politikos problemas.

Nors pasirodė pranešimų, kad užsienio lietuviai balsavo aktyviau nei tautiečiai Tėvynėje, reikėtų pastebėti, kad balsai užsienyje skaičiuojami tik nuo registruotų rinkėjų skaičiaus.

Balsavimas į Europos Parlamentą vyko ir Čikagoje, Jaunimo centre.

Jono Staškaus nuotr.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias.
- „Verpstės” pagerbė brolių, kun. Saulaitį, SJ (p. 2)
- Įsibėgėjo naujos AE statybos projektas (p. 3)
- Kalbėta ne tik apie nuveiktus darbus (p. 4–5)
- Nuomonė. Kas yra pasaulio lietuvis? (p. 5, 9)
- „Daug daug naujų dainelių” (p. 5)
- Vasara Valdovų rūmuose (p. 8)
- Atsiminimai (33) (p. 9)
- Čikagoje šurmuliavo „Lietuvos diena” (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.48 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kaip teigiama šios savaitės lietuviškų naujienų agentūrų pranešimuose, A. Kubiliaus vadovaujama vyriausybė šiuo metu planuoja spręsti dabartinių, o ne ateities pensininkų problemas. Tai ne pirmas kartas, kai Lietuvos jaunimas sulaukia tokio valstybės požiūrio. Taip pat šią savaitę užsienio žiniasklaidoje pasirodę duomenys apie nedarbą ES rodo, kad nors apie 14 mln. žmonių ES šiuo metu yra bedarbiai, labiausiai kenčia jauni žmonės. Pvz., jaunesnių nei 25 metų žmonių nedarbingumo lygis Ispanijoje yra 36 proc., Švedijoje – 26 proc., Vengrijoje – 24 proc., Airijoje – 24 proc. Nors duomenys apie Lietuvą nėra pateikti, abejoju, ar jie palankesni jauniems lietuviams. Kubiliaus pasakymas, jog ilgalaikiams sprendimams kol kas ne laikas, gali reikšti, kad ir jaunimo reikalais rūpintis ne laikas. Ar sulauksime tokio laiko?

Redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

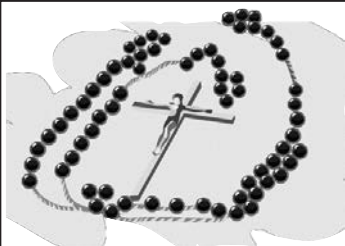
administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

New York vyr. skaučių židinio „Vilija“
sesės reiškia giliausią užuojautą
amžinybėn išlydėjus

a+a v.s. fil. PETRĄ MOLĮ.

Liūdime drauge su dukromis Rima
ir Danute, jų šeimomis ir giminėmis.

v.s. fil. Aldona Marijošienė, Židinio vadovė, ir sesės

„Verpstės“ pagerbė brolių kun. Antaną Saulaitį, SJ

Sekmadienį, 2009 m. birželio 1 d. popietę, „Verpstės“ rinkosi sesės Danutės Korzonienės namuose ne eilinei sueigai, bet pagerbti brolių Antaną Saulaitį, SJ jo dviejų jubiliejų proga. Šį kartą buvo pakviesti ir sesių vyrai. Sesės paruošė iškilmingas vaišes ir nuotaikingą programą, pradedant skautiškojo patyrimo ir vyresniškumo įvairiaspalvių kaklaraiščių pagalba improvizuotais vartais, vilkiuko kaklaraiščio užrišimu, sesės Ritos Penčylienės paruoštu ir žemiau spausdinamu pasveikinimu, dūmų kamuoliu ir niekaip neužpučiamų jubilėjaus torto žvakučių. Ačiū visiems gausiai dalyvavusiems, ypač šventės kaltininkui broliui Saulaičiui.

Sesė Ritonė

Brangus broli Antanai,

Skautiškai sveikiname Jus, sulaukusį dviejų garbingų Jubiliejų – 40 metų kunigystės (musiškai „darbo“) ir 70 metų gyvenimo šioje gražioje žemėje.

Jūsų pasirinktame „pašaukime“ palietėt daugelį iš mūsų: vienus sutuokėt, kitus pakrikštijot, dar kitų šeimų nariams suteiktė ramybę ruošiantis į didžiąją kelionę „namo“, juos gražiai išlydėjote... Už visa tai Jums labai, labai ačiū.

Kaip rašote spaudoj, esate dy-pukas. Kadangi pats save taip pa-

vadinot, negalime to paneigti. Bet mes, sesės skautės, švenčiame Jūsų skautiško gyvenimo nueitąjį kelią, tad mums Jūs esate skautukas. Užaugote tokioj kilnioj skautiškoje šeimoj, jog esam tikros, kad Jūsų pirmieji žodžiai buvo „broli tėtė“, „sese mama“ ar „vis budžiu!“ Nė viena iš mūsų tarpo tuomet Jūsų nepažinojom. Prisimenam Jus tik nuo to laiko, kai sutikom Jus mūsų skautiško gyvenimo kelyje.

Matome Jus stovykloj, miške, laikantį šv. Mišias ir visą laiką klūpančią ant kelių, nes taip daugiau prisartinat prie mažųjų paukštyčių ir vilkiukų. Jiems taip patiko šv. Mišios, kad nenorėjo skirstytis ir prašė – „dar ilgiau“. Matome Jus nukirstų medžių kelmuose kepantį pyragus su skautais ir skautėmis, vaidinantį su prityrusiais skautais (turime net filmą gražiai šokančio, su žolynų sijonėliu) Tautinėje stovykloje, gvildenančią gyvenimiškas temas su vyresniaisiais. Ir visa tai atliekantį su ypatinga šypsena...

Jūsų širdis yra padalinta į daug dalių ir jos išbarstytos po visą pasaulį – Brazilijoj, Lietuvoj, Amerikos rytiniame ir vakariniame pakrašty, o mums svarbiausia, kad čia – Chicagoj. Gaila, kad negalite jų surinkti, nes nė viena vietovė nenorės atsiskirti jai skirtos Jūsų širdies dalelės. Nors esate Chicagoj, kiekvienoje Jūsų gyventoje vietoje vos pamini žodį

Š. m. Čikagos lietuvių
skautų tuntų
vasaros stovykla,
ruošiama

Rako stovykloje,
Custer miestelyje,
Michigan valstijoje
įvyks

liepos 11 – 25 d.

Daugiau informacijos
rasite stovyklos tinklalapyje
adresu:

www.rakas.org

„Saulaitis“, nereikia nieko aiškinti... tik nusišypso ir klausia „Ar atvažiuoja vėl?“

„Verpstės“ galvojo, kaip tinkamai galėtų Jus pasveikinti ir ką prisiminimui padovanoti. Prisiminėm, kad labai mėgstat stebėti dangaus erdvę ir žvaigždes, tad suradom Jums keletą ypatingų knygų. Tikim, kad po įtemptos dienos, vakare, per teleskopą pasižiūrėjęs į dangų, turėsit laiko pavartyti tas knygas ir iš arčiau pažiūrėti į nuotraukas tolimų žvaigždynų, padarytas dar didesniu teleskopu.

Negalime praleisti šios iškilios sukakties, skautiškai neatšventę Jūsų nueito ilgo skautiško kelio. Taigi, užrišdamos vilkiuko kaklaraištį, suteikiame Jums garbę visą gyvenimą būti tuo, kuo pradėjote – garbingu vilkiuku!

Kadangi tiek smagių vasarų praleidote stovyklose, iš Rako miškų surinkome Jums įvairiausių vabzdžių, peteliškių ir kirmėlyčių, sudėjome visus į medžio kelme iškeptą „purvo“ pyragą ir dabar vaišiname Jus jubilėjaus proga. Turėjom šiek tiek vargo su skruzdėlytėmis – jos tokios darbščios ir greitos, kad niekaip negalėjom jų sugaudyti. Taigi, atnešėm Jums visą skruzdėlyną!

Dar kartą sveikiname ir linkime dar daug gražių, darbščių, skautiškų metų! VALIO!

Pirmoje eilėje iš k.: Irena Grigaitienė, Marytė Utz, Daila Liubinskienė, Genė Rimkienė, Vida Rimienė, kun. Antanas Saulaitis, SJ, Nijolė Martinaitytė-Nelson (priekyje), Irena Kerelienė, Aušrelė Sakalaitė; antroje eilėje stovi iš k.: Dalia Povilaitienė, Genovaitė Treinienė, Aldona Rauchienė, Danutė Dirvonienė, Rita Penčylienė, Danutė Korzonienė, Joana Krutulienė, Daiva Luneckaitė-Bulicz, Ritonė Rudaitienė ir Milita Lauraitienė.

R. Korzono nuotr.

LIETUVOJE ĮSIBĖGĖJA NAUJOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS STATYBOS PROJEKTAS

Lietuvoje vis sparčiau įsibėgėja pasirengimo statyti naują Visagino atominę elektrinę darbai. Planuojama, kad paruošiamieji darbai bus baigti 2011 m., o jau 2018 metais šalia Ignalinos atominės elektrinės pradės veikti nauja Visagino atominė jėgainė. Skaičiuojama, kad sparčiausiu jėgainės statybos laikotarpiu čia darbuosis net iki 5,000 įvairių sričių specialistų.

Jėgainės projekto parengiamuosius darbus vykdančios bendrovės „Visagino atominė elektrinė“ (VAE) generalinis direktorius Marius Grinevičius sako, kad darbai jau yra įsibėgėję. „Planuojame, kad 2018-aisias naujoji elektrinė pradės gaminti elektrą, tam pasiruošti reikalingi darbai yra sėkmingai įgyvendinami pagal suplanuotą grafiką“, – sakė Grinevičius.

Aplinkos ministerija jau leido statyti

Š. m. balandį baigėsi vienas svarbiausių pasirengimo jėgainės statyboms darbų – naujos Visagino atominės elektrinės poveikio aplinkai vertinimas (PAV). Aplinkos ministerijai nusprendus, kad nauja AE aplinkosauginiu požiūriu yra leistina, ji galės būti statoma pasirinktoje vietoje – Ignalinos AE teritorijoje, ant Drukšų ežero kranto.

Pasak Grinevičiaus, žinovų atliktas ir Aplinkos ministerijos išanalizuotas naujos Visagino AE poveikio aplinkai vertinimas dar kartą įrodė, kad atominė energetika yra ir vienas draugiškiausių aplinkai elektros energijos gamybos būdų, apsaugantis gamtą nuo šiltnamio poveikį sukeliančių dujų išmetimo.

Lietuvos ir užsienio žinovų parengtoje PAV ataskaitoje įvertintas elektrinės, kurios galingumas siektų iki 3400 MW, statybos ir panaudojimo poveikis aplinkai – visuomenės sveikatai, socialinei ekonominei aplinkai, biologinei įvairovei, paviršinių vandens telkinių vandeniui, klimatui ir oro kokybei, žemės gelmėms, kraštovaizdžiui ir kultūros paveldo objektams.

Ruošiantis statyti Visagino atominę elektrinę, yra planuojama didžiausia leistina 3400 MW jos galia ir nuspręsta, kad jėgainės reaktoriai bus pažangiausios – III ar III+ – kartos. PAV ataskaitoje buvo įvertintos ir reaktorių technologijų alternatyvos – verdančio vandens, suslėgto vandens ir suslėgto sunkiojo vandens.

Elektrinės statyboms – iki 5,000 specialistų

„Visagino atominės elektrinės projekto įgyvendinimui surinkome labai stiprią specialistų komandą. Pastebime, kad projektas pirmiausia patraukia profesinius, iššūkius mėgstančius žmones. Naujos atominės jėgainės statyba ne tik Lietuvoje, bet ir tarptautiniu mastu visada yra išskirtinė profesinė patirtis“, – pasakoja Grinevičius.

„Visagino atominės elektrinės“ darbuotojų grupę šiuo metu sudaro 29 specialistai. Planuojama, kad iki pasiruošimo etapo pabaigos specialis-

tų poreikis bendrovėje augs ir grupė didės.

VAE generalinio direktoriaus teigimu, naujosios atominės elektrinės projektui reikės branduolinės energetikos, technologijų, bendrosios saugos, projektų valdymo, finansų ir kitų sričių specialistų. Išankstiniais duomenimis, elektrinės statybos parengimo ir vykdymo, įrengimų komplektavimo, montavimo, derinimo ir kitiems darbams reikės apie 700 specialistų.

Sparčiausiu atominės elektrinės statybos laikotarpiu naujosios AE aikštelėje dirbs net iki 5,000 įvairių sričių darbuotojų. Specialistų reikės ne tik atominės elektrinės užsakovui, bet ir generaliniam rangovui bei visiems statybos procese dalyvaujantiems subrangovams. Vėlesniame etape, pastačius elektrinę, vieną energetinį bloką turėtų aptarnauti apie 500 žmonių, o remonto ir priežiūros darbus vykdys rangovinės organizacijos.

Neabejojama, kad šis milžiniškas projektas paskatins ne tik statybų srities, bet ir visos Lietuvos ekonomiką, taps rimtu po krizės atsigavnančios šalies ūkio katalizatoriumi.

Šalies infrastruktūros tyrimas – iššūkis specialistams

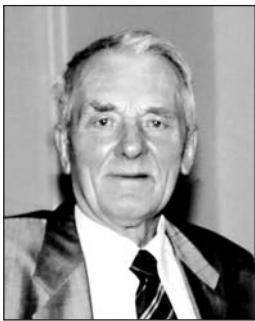
„Visagino atominės elektrinės“ vadovas pasakoja, kad vienas iš ambicingiausių šiuo metu vykdomų pasirengimo darbų yra pervežimo studija. Statant Visagino atominę elektrinę bus gabenami sunkiasvoriai (500–1200 t) ir didelių dydžių (daugiau kaip 20 m ilgio, 4–9 m aukščio ir pločio) kroviniai. Tokių krovinių pervežimas bus pakankamai intensyvus visą atominės elektrinės statybos laikotarpį. Pasaulinėje praktikoje yra įprasta atominės elektrinės statyti ant jūros ar upių kranto ne tik dėl reaktorių aušinimo, bet ir dėl paprastesnio krovinių gabenimo statybos laikotarpiu. Lietuvos padėtis yra kitokia – naujos Visagino atominės elektrinės statybos aikštelė yra šalia esamos Ignalinos jėgainės, gerokai nutolusi nuo uosto, per kurį judės didžioji krovinių dalis.

„Kroviniai statybos aikštelę pasieks iš Vakarų ir jų gabenimo keliai nusidrieks beveik per visą Lietuvos. Todėl dabar turime kruopščiai įvertinti visą mūsų šalies susisiekimą, rasti ir technologiškai suplanuoti statybai reikalingų krovinių gabenimo būdus bei kelius“, – pasakojo Grinevičius. Pasak jo, panašaus masto ir sudėtingumo yra ir kiti jėgainės statybos parengiamieji darbai.

Visi parengiamieji darbai bus baigti dar iki 2011 metų. Po to vyks atominės elektrinės projektavimo, statybos ir licencijavimo darbai. Pasak Grinevičiaus, skaičiuojama, kad atominių elektrinių statyba nuo pamatų paklojimo iki reaktoriaus paleidimo užtrunka nuo ketverių iki šešių metų. Ne mažiau laiko yra skiriama ir ruošiantis statyboms.

Parengė
VRP | Hill & Knowlton

Visą informaciją apie naujos elektrinės statybos projektą galima rasti svetainėje www.vae.lt.

Žudikų akiratyje – žurnalistai

PETRAS KATINAS

Įtakingas Vokietijos laikraštis „Die Welt“ paskelbė Manfred Kviring, beje, nuolatinio šio laikraščio komentatoriaus, straipsnį apie Rusijos žurnalistų padėtį. Jame daroma išvada, jog greitai Rusijoje neliks žmonių, pirmiausia – žurnalistų, kurie išdrįstų atlikti savo profesionalią ir pilietinę pareigą. Tai yra, atskleisti gyvenimo ir politikos piktžaisdes bei apskritai rašyti tiesą. Straipsnio autorius pažymi, kad tie, kurie vis dar išdrįsta kritikuoti valdžią (ypač aukščiausiąją), kasdien susiduria su pavojais savo gyvybei. O svarbiausia, kad tokie dalykai net skatinami. Aišku, ne oficialiai raginama išrauti su šaknimis tas „visuomenės piktžaisdes“, bet be ceremonijų susidoroti su jomis. Kitaip tariant, sunaikinti nesibaiminant jokių pasekmių. Laikraštis „Die Welt“ pateikia daugybę pavyzdžių, kokiais būdais susidorojama su vis dar drįstančiais tiesą savo laikraščiu puslapiuose atskleisti.

Kviring pateikia vieną konkretų atvejį – apie Rostove prie Dono leidžiamo laikraščio „Korupcija ir nusikaltimai“ vyriausiojo redaktoriaus Jaroslav Jarošenko likimą. Jarošenko grįžinėjo po darbo, kur jo namų laiptinėje jau laukė pasamdytas banditas. Jis smogė redaktoriui geležiniu strypu į smilkinį ir ramiai pasišalino. Be to, nieko ir nepaėmė, neapšvarino kišenių, paliko portfeli. Kai laiptinės gyventojai rado kraujuose paplūdusį, merdintį žurnalistą, gydytojai nustatė, kad jo būklė nepaprastai sunki.

Įvykis su Rostovo prie Dono laikraščio redaktoriumi – eilinis. Tokių dalykų, kai vis dar sumušami valdžią kritikuojantys žurnalistai arba nušunami jų draugai – daugybė. Tų užpuolimų ne mažėja, o daugėja. Apie tokius dalykus savo paskutiniuose tyrimuose paskelbė ir žinoma amerikiečių organizacija „Freedom House“, paprastai užsiimanti pasaulinės spaudos tyrimais bei žurnalistų persekiojimo ir jų dingimo problemomis. Beje, rusų žurnalistai, tiksliau – jų kūnai, niekur nedingsta. Jie randami nužudyti gatvėse, savo namų laiptinėse, netgi butuose. 2008 metų pasaulio spaudos analizėse ne tik „Freedom House“, bet ir kitos organizacijos priėjo išvados, kad tik 70 iš 195 tirtų šalių žurnalistai gali laisvai ir netrukdomai atlikti savo pareigas. „Freedom House“ sako, kad Rusija nė iš tolo neprilygsta toms 70 valstybių. Pabrėžiama, kad šioje šalyje visų lygių valdžios priemonės, jau nekalbant apie teisėsaugą ir teisėtvarą, yra glaudžiai susijusios su kriminaliniu pasauliu, įskaitant ir nužudymus. Tai privertė beveik visus, ir buvusius ar vis dar esamus, drąsius ir bebaimius žurnalistus užsičiaupti, paverť juos paprastais „plunksnagraužiais“, rašančiais ir skelbiančiais vien tik apie „klestintį ūkį“ ar giedančiais šlovimo psalmes aukštiems valdininkams. Ypač sėdintiems Kremliuje.

Chimkų miesto laikraščio „Chimskaja pravda“ („Chimsko tiesa“) pernai žiauriai sumuštas vyriausiasis redaktorius Michail Beketov vis dar neatsigauna po egzekucijos ir baisių sužalojimų. Pagrindinė susidorojimo su juo priežastis buvo jo pastangos išsaugoti nuo sunaikinimo Chimkų miesto parką. Mat jo vadovaujamas laikraštis kaip įmanydamas stengėsi išsaugoti miestui šią žaliąją oazę, per kurios pačią gražiausią vietą užsimota nutiesti platų greitkeli. Nepaisant daugumos gyventojų protestų ir demonstracijų, Chimkų administracijos vadovas Vladimir Strelčenko, kuris, kaip skelbiama, akiai paklūsta vietinei nusikalstamai grupei, diktuojančiai visai administracijai savo sprendimus, įsakė banditams padaryti taip, kad redaktorius ir jo vadovaujamas laikraštis amžinai nutiltų. Banditai taip ir padarė. Net paliko raštą – tegul redaktorius džiaugiasi, jog liko gyvas, nors ir amžinas invalidas.

Dabar atėjo „atpildo“ eilė Anatolij Jurov, kito laikraščio, nuolat skelbiančio faktus apie begėdišką regiono administracijos vadovų korupciją, redaktoriui. Pakibo grėsmė ne tik virš redaktoriaus, bet ir jo laikraščio „Pilietiškas solidarumas“, galvos. Jurov tiesiog pareiškė: „Eilinė susidorojimo auka dabar būsiu aš. Tačiau aš savo nuostatų nepakeisiu. Liksiu toks, koks buvau. Ir niekad nepataikausiu korupcijoje paskendusiai valdžiai ar valdžiukei.“ Beje, vokiečių žurnalistas Kviring primena, kad į Jurov gyvybę jau buvo pasikėsinta mažiausiai tris kartus.

Kalbant apie Lietuvos žurnalistus galime pabrėžti, kad jie jau pakankamai yra „susipratę“. Jeigu neturėsime galvoje dar vieno kito drąsuočio ar drąsuolės, išdrįstančių užkabinti valdininkus ar vieną kitą oligarchą. Bet tokiems pernelyg neprieštaraujama. Tegul jie sau papurkštauja. Tuo labiau, kad pagrindiniai žiniasklaidos „organai“ jau valdomi ne tik jų pačių, bet, svarbiausia, nesireklamuojančių labai įtakingų veikėjų. Viskas vyksta pagal iš anksto (deja, reikia manyti, ne Lietuvoje) suplanuotą scenarijų. Vien tai, kad tokia spauda kaip „Vakaro žinios“ platinama tik už 50 centų, o kiti panašūs leidiniai dalijami veltui, yra ženklai, liudijantys, kad Lietuvoje nepriklausomos spaudos beveik ir nebeliko. Ekonominė pasaulio krizė ir tuos nepriklausomos spaudos likučius galutinai pribaiigs.

„DRAUGAS“ — vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų. Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

Suvažiavimo dalyvius pasveikino PLB pirmininkė Regina Narušienė.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimo dalyviai.

Kalbėta ne tik apie nuveiktus darbus

LORETA TIMUKIENĖ

Gegužės 30 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre (PLC), Lemonte, vyko kasmetinis JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimas. Į jį susirinko apylinkių atstovai, atvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Regina Narušienė, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė Bendruomenių plėtotei Sigita Šimkuvienė-Rosen. Suvažiavimui vadovavo Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė.

Suvažiavimas prasidėjo JAV vėliavos pagerbimu, buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir tylos minute pagerbti mirę bendruomenės nariai.

Pristatyta metinė ataskaita

Apygardos metinę darbo ataskaitą pristatė A. Sakalaitė. Pirmininkė padėkojo valdybo nariams – vicepirmininkei Genei Razumienei, sekretorei Daliai Stonkuvienei, išdininkei Genovaitei Treinieni ir Algirdui Razumui – bei visiems 13 apylinkių pirmininkams, jų valdyboms ir talkininkams, prisidėjusiems prie Apygardos veiklos.

Vidurio Vakarų apygardos valdyba nuo pernai metų suvažiavimo posėdžiavo aštuonis kartus. Kartu su JAV LB tarybos nariais ir apylinkių pirmininkais posėdžiauta ir prieš XVIII Tarybos sesiją Boston, kur dalyvavo nemažai Tarybos narių.

Apygardos valdyba talkino JAV LB Kultūros tarybai praėjusių metų rudenį ruošiant Teatro festivalį Jaunimo centre. Taip pat prisidėta rengiant XIV Mokslo ir kūrybos simpoziumą, vykusį per Padėkos savaitgalį. Valdybos nariai dalyvavo gegužinėje Waukegan, atstovavo Lietuvių Bendruomenei Latvijos nepriklausomybės minėjimo ir Europos Sąjungos dienoje. Taip pat valdyba dalyvavo tarptautinėse Kalėdose Cook County pastate, kur buvo papuošta lietuviška Kalėdų eglutė. Kaip ir kiekvienais metais, apylinkėse vyko tradiciniai renginiai – mums visiems svarbių datų minėjimai, gegužinės. Dauguma apylinkių ruošė Vasario 16-osios minėjimus, Lemonto apylinkėje renginio metu Reginai Kučienei buvo

įteikta JAV LB Švietimo tarybos premija. Ši įsimintina data kartu su Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba paminėta ir Maria gimnazijoje. Taip pat paminėta Gedulo ir vilties diena, Šiluvos 400 metų jubiliejus.

Valdyba dalyvavo Dariaus ir Girėno skrydžio minėjime, „Grandies“ jubiliejiniam koncerte, „Žaltvykslės“ jubiliejiniam renginyje, JAV LB Socialinio skyriaus vakarėlyje, Lietuvių studentų asociacijos University of Illinois at Chicago (UIC) studentų renginyje, skirtame Lietuvos vardo tūkstantmečiui, parėmė Viešvilės vaikų namams skirtą labdaros koncertą.

Pirmininkė pasidžiaugė, kad Apygarda remia lietuvišką spaudą, radiją, švietimą ir kultūrą. Apygardoje veikia dvi didžiausios Jungtinėse Valstijose lituanistinės mokyklos, aktyvios skautų, ateitininkų organizacijos, yra nemažai tautinių šokių grupių, chorų.

A. Sakalaitė savo pranešime minėjo, kad jau daugelį metų šlubuoja Marquette Park apylinkės veikla. Išrinkus naują pirmininkę, tikimasi aktyvesnio apylinkės darbo.

Šiuo metu skubama suvesti rinkimų į JAV LB XIX Tarybą rezultatus. Apygardos pirmininkė padėkojo visiems žmonėms, padėjusiems surengti šiuos rinkimus.

Išdininkė G. Treinienė pristatė metinę apygardos finansinę ataskaitą. Kontrolės komisijos pirmininkas Liudas Kirkus savo pranešime pastebėjo, kad finansinė apylinkės veikla labai kruopščiai paruošta, joje jokių klaidų ar trūkumų nepastebėta.

Apylinkių kasdienybė ir šventės

Vytautas Stankevičius trumpai pristatė Brighton Park apylinkės veiklą. Ši apylinkė turi 133 narius, kurių dauguma gyvena ne Brighton Park, bet jų šaknys yra šioje apylinkėje. Pagrindinė apylinkės veikla telkiasi apie bažnyčią.

Mindaugas Baukus, Cicero apylinkės pirmininkas, apgailestavo, jog mirus daktarui Petriui Kisieliui žmonės iki šiol pasigenda šio veiklaus žmogaus. Apylinkės valdyba nuolat susitinka aptarti savo veiklos, į savo renginius pasikviečia paskaitininkus.

Vasario mėnesį Town Hall buvo iškelta Lietuvos vėliava, šventėje dalyvavo miesto valdžia ir LR Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė. M. Baukus pasidžiaugė, kad jie remia šv. Antano parapiją, šiltai bendraujama su šios parapijos klebonu.

East Chicago (IN) apylinkės pirmininkė Birutė Vilitienė pasiguodė, kad anksčiau buvusi gana gausi apylinkė dabar gyvuoja tik keleto pasišventusių žmonių dėka. Šioje apylinkėje veikia keletas lietuviškų organizacijų, su kuriomis kartu rengiami lietuviški minėjimai. Apylinkės nariai per amerikietišką spaudą į savo renginius kviečia ir amerikiečius. Nenuostabu, kad tuomet lietuviai būna mielai laukiami ir amerikiečių šventėse. Viena tokių – keletą savaitų Indiana Visitor Center vykstanti kalėdinių eglučių puošimo šventė, kurioje dalyvauja gausybė lankytojų. Pirmininkė išdavė ir kitą paslaptį, kaip jiems pasiseka pakliūti į tokius renginius – apylinkė priklauso amerikietiškomis organizacijoms. Anot pirmininkės, dar vienas būdas pakliūti į tokius renginius – mokėti prisistatyti, papasakoti apie savo veiklą. Savo pranešime B. Vilitienė pastebėjo, kad Krašto valdyba tik reikalauja iš apylinkių pinigų, bet pastarosios pasigenda pagalbos iš jos.

Lemonto apylinkės pirmininkas Rimantas Dirvonis ne tik apžvelgė

apylinkės nuveiktus darbus, bet ir išsamiai pristatė būsimus renginius. Prieš keletą mėnesių apylinkėje svečiavosi Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, apylinkė šiltai išlydėjo baigusį savo kadenciją Lietuvos Respublikos generalinį konsulą Arvydą Daunoravičių. R. Dirvonis pasidžiaugė, kad dabar, pagerėjus santykiams su PLC, apylinkės žmonės kartą per savaitę vėl renkasi į Centrą pasižiūrėti lietuviškų kino filmų.

Waukegan apylinkės pirmininkė Angelė Kavak pasidžiaugė šioje apylinkėje vykstančiais renginiais, gana aktyviais bendruomenės žmonėmis.

Apie Indianapolio apylinkės kasdienybę ir šventes papasakojo Rimantas Guzulaitis.

Apie savo veiklą papasakojo šv. Kazimiero kapinių Lietuvių sklypų savininkų draugijos pirmininkė Birutė Vitkauskienė. Ji prašė Lietuvių Bendruomenės pagalbos, padedant gyvuoti šiai draugijai. Draugijos išdininkas Antanas Pauzuolis pristatė finansinę ataskaitą.

Darbus tęs nauja Valdyba

Suvažiavimo metu buvo priimta rezoliucija, kurioje numatyta ateityje Apygardos suvažiavimus rengti skirtingose apylinkėse, remti lietuvių jaunimo veiklą ir Valdybai leisti koop-

Iš k.: Antanas Pauzuolis, Sigita Šimkuvienė-Rosen, Onutė Plečkaitytė ir Birutė Loretos Timukienės nuotraukos

tuoti savo narius.

Pritarus daugumai suvažiavimo dalyvių nuspręsta padidinti Valdybos narių skaičių iki 7. Slaptu balsavimu jais buvo išrinkti Algimantas Barniškis, Birutė Kairienė, Angelė Kavak, Zita Litvinienė, Aušrelė Sakalaitė, Genovaitė Treinienė ir Irena Vilimienė.

Kontrolės komisijos nariais balsų dauguma išrinkti Liudas Kirkus, Birutė Plečkaitytė ir Loreta Timukienė.

PLB pirmininkė R. Narušienė pasveikino suvažiavimo dalyvius, pasidžiaugė jų gražiais darbais. Pirmininkė pristatė liepos 5–10 d. Vilniuje susirinkšančio PLB seimo darbą, paragino dalyvauti Lietuvos vardo tūkstantmečiui skirtuose renginiuose. Tai liepos 7 d. Lietuvos nacionaliniame muziejuje vyksiantis fotografijų albumo „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“ pristatymas, liepos 9 d. Lietuvos nacionalinėje dailės galerijoje vyksiantis „Draugo“ šimtmečiui skirtos knygos pristatymas ir liepos 10 d. Vilniuje, Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos salėje

vyksianti šventė, kurioje koncertuos Valstybinis dainų ir šokių ansamblis „Lietuva“.

R. Narušienė taip pat atsakė į suvažiavimo dalyvių klausimus. Ne vienam rūpėjo vis dar neišsprendžiamas pilietybės klausimas, vis nukeliamas Valdovų rūmų atidarymas. Buvo domimasi ir UIC veikiančios PLB Lituanistikos katedros ateitimi. Kaip sakė PLB pirmininkė, dėl katedros likimo yra iškilusių juridinių problemų, kadangi sutartį su UIC pasirašęs PLB Fondas nebeegzistuoja, o jo funkcijų nėra perėmusi jokia kita struktūra.

Krašto valdybos vicepirmininkė Šimkuvienė-Rosen pasidžiaugė aktyviai veikiančių kai kurių apylinkių veikla ir įteikė Krašto valdybos apdovanojimus labiausiai nusipelnusiems mūsų bendruomenės nariams – Cicero apylinkės pirmininkui Mindaugui Baukui, Brighton Park apylinkės pirmininkei Salomėjai Daulienei, šios apylinkės išdininkei Alinai Vadeišienei ir East Chicago, IN apylinkės pirmininkei Birutei Vilutienei.

Nuomonė

Kas yra pasaulio lietuvis?

DR. JUOZAS MEŠKAUSKAS

Paskutiniu laiku Lietuvoje po labai sunkių okupacijos metų ekonominis gyvenimas nesivysto, kaip norėtusi. Todėl emigracija iš Lietuvos padidėjo, ypačiai į Airiją, Ispaniją, Belgiją ir kitur. Naujieji išeiviai turi savo tikslus ir veikia organizuotai. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB), jos taryba ir valdyba su pirmininke Regina Narušiene stengiasi visus aprėpti ir bendradarbiauti. Lietuviai, išvykę į įvairius kraštus, stengiasi palaikyti tarpusavio ryšį. Paskutiniame lietuvių išeivių suvažiavime dalyvavo lietuvių, atvykusių iš 40 šalių.

Paskirų kraštų mažesnių grupių suvažiavimai vyksta dažniau ir įvairiuose kraštuose, vyksta jie ir tėvynėje Lietuvoje. PLB pirmininkė Narušienė ir kitų kraštų lietuvių atstovai dažnai vyksta į Lietuvą ir ten derina išeivijos reikalus su tėvynėje gyvenančiais. PLB nariai ir kiti Lietuvos išeiviai, esantys už Lietuvos ribų, pradėjo vadinti save pasaulio lietuviais. Taip „pasaulio lietuvis“ tapo daug populiaresnis, negu „Pasaulio lietuvių bendruomenės narys“.

Kiek dabar pasaulio lietuvių gyvena už Lietuvos ribų, tikrų žinių nėra, bet manoma, kad jų yra daugiau kaip milijonas.

Koks pasaulio lietuvis turi būti, iki šiol dar nėra apibrėžta. Man atrodo, kad lietuvis turi tapti visur ir visiems priimtinas. Tai reiškia, kad jis turi būti padorus, mandagus, tolerantiškas, sąžiningas, darbštus, mokėtų suprasti darbo prasmę ir reikšmę. Iš kitos pusės, pasaulio lietuvis turi būti imlus ir dosnus. Imlus – kad gyvendamas už Lietuvos ribų, galėtų matyti esamuose kraštuose teigiamus dalykus ir juos parvežti į Lietuvą. Jis taip pat turėtų turėti tokių dorybių, kuriomis galėtų pasinaudoti ir tie kraštai, kuriuose jis gyvena.

Lietuviai savo pasklidimu po įvairius kraštus darosi panašūs į žydų tautą. Žydai savo veikla kartais sulaukia antisemitizmo apraiškų.

Lietuvių išeivija tokių apraiškų turėtų vengti. Buvo atsitikimų, kad, pvz., lietuvių nenorėjo priimti Ispanija ir viena iš skandinavų valstybių, nes jų gretose atvažiuoja nemažai kriminalistų. Lietuviai išeiviai kriminalistų turėtų griežtai vengti, o Lietuvos valdžia įtartinų asmenų neturėtų išleisti.

Kokia pasaulio lietuvių vystymosi eiga ir ateitis? Tas, be abejo, priklauso nuo Lietuvos politinės, kultūrinės ir ekonominės būklės. Dabartinės Lietuvos nepriklausomo gyvenimo padėtis nėra palanki progresui. Lietuvą iki šiol valdo, kaip Algimantas Matulevičius savo knygoje „Valstybės valdymo užkulisiai“ rašo, valstybinis klanas, kuris nepasižymi padorumu, sąžiningumu, darbštumu ir nevengia korupcijos.

Tikėkimės, kad dabartinė nauja vyriausybė padarys daug pakeitimų. Įdomu, kad ir prezidentas Valdas Adamkus, kaip Matulevičius rašo ir stebisi, nors gimęs Lietuvoje, subrendęs, išsimokslinęs Amerikoje, grįžęs į Lietuvą ir tapęs prezidentu, pritapo prie valstybinio klanų. Iš kitos pusės, užsienio politikos reikaluose, atrodo, jis veikia neblogai.

Pasaulio lietuvis, jo veikla ir kiti reikalai daug priklausys nuo Europos Sąjungos vystymosi. ES plėtėsi ir toliau plečiasi. Reikia manyti, kad greit prie jos prisijungs Ukraina ir Gruzija. Po to turbūt seks Baltarusija ir pagaliau, po trumpesnio ar ilgesnio laiko, prisijungs ir Rusija, kuri yra turtinga savo žaliavomis: nafta, dujomis, geležimi ir kitais metalais. Šalia jos yra Kinija, Indija, Pakistanas, kurios labai tirštai apgyvendintos. Biologinis dėsnis rodo, kad viskas slysta iš tirštos į skystesnę vietą. Tas biologinis dėsnis vienokiu ar kitokiu būdu nulems ir tolimesnę Rusijos egzistencijos kryptį. Tai truks dešimtmečius ar daugiau metų.

ES taip išsiplėtus, teritoriniu atžvilgiu Lietuva pasidarys Europos Sąjungos centre. Vilnius taps ES sostine. Istorinė praeitis jam teikia pirmenybę. ES suvienijus visą Europą, Lietuvai tapus

Nukelta į 9 psl.

„Daug daug naujų dainelių“

RASA KURIENĖ

IX Lietuvių dainų šventės, įvyksiančios Toronte 2010 metais, rengimo darbai įpusėję: viešbučiai parinkti, koncerto ir visų renginių salės užsakytos, įvairūs renginiai linksmis dalyvius ir žiūrovus! Torontas jau laukia ir ruošiasi visus priimti su nepaprastu nuoširdumu ir entuziazmu!

Iš pat pradžių VIII Lietuvių dainų šventės vadovybė užtikrino tvarkingą kitos šventės rengimo tęstinumą savo patarimais ir finansine pagalba. Kanados lietuvių fondas, nuolatinis Kanados lietuvių kultūrinės veiklos rėmėjas, pirmasis paskyrė auką, kurią skiria kiekvienais metais iki šiol. Kanados lietuvių fondas yra pagrindinis šventės mecenatas ir garbės globėjas. KLB krašto valdyba, paskyrusi narę į šventės komitetą, parūpina reikalingas paskolas užsakyti patalpas ir užtikrinti didžiuosius įvykius. Glaudus bendradarbiavimas su krašto valdyba tvirtina ryžtą aktyviai dirbti ruošos darbus, jaučiant visokeriopą paramą. Kreipusis į Toronto miesto įstaigas, „Toronto Tourism“ paskyrė reikšmingą auką ir svarbias paslaugas transporto ir turizmo srityse. Netrukus galėsime skelbti Kanados ir jos lietuvių institucijų, kredito kooperatyvų, organizacijų ir pavienių asmenų aukas, kurios ragins visus prisidėti, kad visi kartu užtikrintume 2010 metais Toronte vyksiančios Lietuvių dainų šventės ruošą ir pasisekimą.

Dalis šios šventės aukų bus renkamos sudarant sąlygas rėmėjams įamžinti savuosius, organizacijas, veikėjus... Šešios naujos dainos buvo užsakytos ir sukurtos šiai šventei:

1. „Dainos sparnais“ – muz. R. Kliorienės, ž. N. Benotienės;
2. „Buvo žodis, Lietuva“ – muz. R. Biliūno, ž. V. Bučmienės;
3. „Daina aš gyvenu“ – muz. L. Abariaus, ž. N. Benotienės;
4. „Saulė dovanuoja“ – muz. ir ž. K. Daugirdo;
5. „Dainuokim pasauliui“ – muz. S. Kliorio, ž. N. Benotienės;
6. „Nebuvo tai žemė“ – muz. R. Biliūno, ž. N. Benotienės.

Tų aukotojų, kurie išsirinks dainą ir paaukos 2,500 dol. iki rugpjūčio 1 d., pavardės bus pažymėtos šiemet spausdinamose repertuaro knygose. Jie taps „bronziniais mecenatais“ ir jų pavardės bus paskelbtos spaudoje bei šventės leidiniuose ir tinklalapyje; jiems bus padovanoti du (2) VIP bilietai į IX Lietuvių dainų šventės koncertą (sekmadienį po pietų) ir į VIP priėmimą viešbutyje (prieš sekmadienio pokylį).

Šalia šių šešių naujai sukurtų

dainų, yra ir šešios naujai harmonizuotos/aranžuotos dainos, užsakytos IX Lietuvių dainų šventei:

1. „Saulutė tekėjo“ – liet. liaudies daina, harm. R. Kliorienės;
2. „Palankėj, palankėj“ – liet. liaudies daina, harm. R. Kliorienės;
3. „Drum, drum“ – liet. liaudies skaičiuotė, m. R. Kliorienės;
4. „Tūkstantis žingsnelių“ – liet. liaudies daina, harm. R. Kliorienės;
5. „Eisim, broleliai, namo“ – liet. liaudies daina, harm. R. Kliorienės;
6. „Stoviu aš parimus“ – liet. partizanų daina, harm. R. Kliorienės, ž. Panavaitės-Stankuvienės.

Tų aukotojų, kurie išsirinks dainą ir paaukos 900 dol. iki rugpjūčio 1 d., pavardės bus pažymėtos šiemet spausdinamose repertuaro knygose. Jie taps „rėmėjais“, o jų pavardės bus paskelbtos spaudoje bei šventės leidiniuose ir tinklalapyje; jiems bus padovanoti du (2) VIP bilietai į IX Lietuvių dainų šventės koncertą (sekmadienį po pietų).

Aukas rašyti „IX lietuvių Dainų šventė“ ir siųsti Julijai Danaitienei, išdininkei: IX Dainų šventė, 1 Resurrection Road, Toronto, Canada M9A 5G1.

Jeigu sutaptų, kad keli aukotojai prašo tos pačios dainos, patikrinus siuntimo datą pirmenybė teks anksčiausiai datai. Vyriausioji menų vadovė, muz. Dalia Viskontienė galės patarti ar suteikti daugiau informacijos apie pačius kūrinius, kompozitorius ir rašytojus. Su ja galima susisiekti el. paštu: dalia.viskontas@sympatico.ca

Reikia pasidžiaugti, kad apytikriai trečdalis šventės repertuaro yra naujos dainos ir dauguma jų rašytos ir sukurtos užsienyje gimusių, augusių lietuvių. Turime didžiulį, kad lietuvių šeimos, parapijinis ir visuomeninis gyvenimas pajėgė ne tik išlaikyti lietuvišką kultūrą, ją puoselėti, bet ir užtikrinti jos tęstinumą išeivijoje. Tad ruošimės visi vyksti į Torontą 2010 metų liepą ir dalyvauti IX Lietuvių dainų šventėje, toliau tęsdami šią gražią tautinę tradiciją.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje lietuviškos
radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Lietuvei – pasaulio folkloro „Oskaras“

Aukščiausias apdovanojimas atiteko ir Lietuvos tautinių šokių choreografei Birutei Akelaitienei (trečia iš kairės). **Balsas.lt** nuotr.

Vilnius, birželio 9 d. (Balsas.lt) – Tarptautinės folkloro asociacijų sąjungos prezidentas Lillo Alessandro apdovanojimą įteikė ir Lietuvos choreografei.

Pasaulio folkloro „Oskarų“ įteikimo iškilmų, vykstančių kas dvejus metus, raudonas kilimas Portugalijos Espinho mieste šikart buvo nutiestas dvylikai skirtingų šalių asmenų, kurie ypač pasižymėjo garsindami, gindami, saugodami ir kitaip puoselėdami savo šalies nematerialųjį bei etnografinį paveldą. Aukščiausias apdovanojimas atiteko ir Lietuvos tautinių šokių choreografei Birutei Akelaitienei. Ji nuolat dalyvauja tarptautiniuose festivaliuose, pristato savo šalies kultūrą, skatina kitus Lietuvos ansamblius įsilieti į tarptautinę veiklą.

„Dalyvavimas pasauliniuose festivaliuose yra vienas geriausių būdų įvertinti, kitiems parodyti savo ir pažinti kitų tautų kultūrą, tradicijas, papročius. Esame tarsi neoficialūs ambasadoriai, – sako folkloro „Oskaro“ laimėtoja B. Akelaitienė.

Baletmeisterė, choreografė B. Akelaitienė, jau 25 metus puoselėjanti tautinį šokį, buvo Pasaulio lietuvių dainų ir šokių švenčių baletmeisterė, 15 metų dirbo Lietuvos vaikų ir jaunimo centre, vadovavo vaikų dainų ir šokių ansamblui „Ugnelė“. Šiuo metu vadovauja Vilniaus Abraomo Kulviečio vidurinės mokyklos tautinių šokių grupei „Papartėlis“, yra praktinės veiklos choreografijos mokytojų vertintoja ir Vilniaus kolegijos Menų fakulteto lektorė.

Lietuvoje suorganizavusi tris tarptautinius vaikų tautinių šokių festivalius B. Akelaitienė svajoja kada nors mūsų krašte suorganizuoti ir Tarptautinės folkloro asociacijų sąjungos renginį – „Oskarų“ įteikimą ar folkloro festivalį, konferenciją.

„Tada pasauliui galėtume dar plačiau pristatyti Lietuvą, jos didingą ir stiprų folklorinį judėjimą, – įsitikinusi B. Akelaitienė. – Žmogus turi tvirtai savo kojomis jaugti į tėvų žemę, o akimis aprėpti visą pasaulį.“

Senojo pavyzdžio pažymėjimai galios

Vilnius, birželio 9 d. (BNS) – Europos Komisija (EK) panaikino reikalavimą pakeisti senus vairuotojų pažymėjimus į naujus. Dabar galiojančiais laikomi visi vairuotojų pažymėjimai, nepriklausomai nuo to, kada jie buvo išduoti, jei nepasibaigęs jų galiojimo laikas užfiksuotas šiame dokumente.

VRM teigia gavusi EK atsakymą į savo kreipimąsi atšaukti iki šiol galiojusio nutarimo nuostatą, pagal kurią iki 2005 m. turėjo būti pakeisti visi seno pavyzdžio vairuotojų pažymėjimai.

„Sulaukėme geros žinios, dėl kurios Vidaus reikalų ministerija ne kartą kreipėsi į Komisiją prašydama atšaukti priimtą nutarimo nuostatą“, – sakė vidaus reikalų ministras Raimundas Palaitis.

Nepaisant to, ministras pataria į

užsienį vykstantiems vairuotojams pasikeisti vairuotojų pažymėjimus.

„Praktika rodo, kad seno pavyzdžio vairuotojų pažymėjimai kitų šalių policijos pareigūnams neretai kelia įtarimų, todėl vairuotojai susiduria su problemomis, kol vietos pareigūnai išsiaiškina, kad dokumentas yra tikras ir galiojantis“, – tvirtina R. Palaitis.

Pagal EK nutarimo nuostatas senojo pavyzdžio vairuotojų pažymėjimai lieka galioti iki 2033 metų. Nuo 2013 metų šiuos dokumentus išrašančios įmonės pakeis šiandien galiojančius vairuotojų pažymėjimus taip, kad šie atitiktų patvirtintą ir visai Europos Sąjungai vienodą dokumento formą. Šiuo metu Lietuvoje išduodami vairuotojų pažymėjimai atitinka tuos europinius reikalavimus, kurie galioja dabar.

Žydams jų turtas gali būti grąžintas ir natūra

Atkelta iš 1 psl.

Rytų Europos valstybes, įskaitant ir Lietuvą, vykdyti savo išpaieigojimus ir išmokėti pinigų holokaustą išgyvenusiems žydams bei sugrąžinti pavogtą turtą šeimoms, kurios žuvo nuo nacių rankos.

Dienraštis „Haaretz“ citavo vieną žydų vadovą, kuris šį žingsnį pavadino „paskutine kampanija“ siekiant, kad šios šalys, dauguma kurių priklauso posovietiniam blokui, šiai problemai skirtų daugiau dėmesio.

„Šios šalys vengė vykdyti savo

pažadus dėl įvairiausių priežasčių, o kai kurios vyriausybės net atmetė mūsų pakartotinius bandymus priversti juos veikti“, – sakė Pasaulio žydų kongreso vadovas. Anot jo, šis klausimas dabar yra ypač skubus, kadangi sulig kiekviena diena mažėja holokaustą išgyvenusių žmonių.

Tarp sąrašė esančių valstybių yra Lietuva, Lenkija, Rumunija, Vengrija, Ukraina, Slovakija ir Baltarusija.

2005 m. žydų bendruomenė buvo įteikusi Vyriausybei grąžintino turto sąrašą, kuriame buvo 438 pastatai.

Pateikta galutinė Lietuvos nuostata dėl „Nord Stream“

Vilnius, birželio 9 d. (Bernardinai.lt) – Aplinkos ministerija pateikė galutinę Lietuvos nuostatą dėl „Nord Stream“ dujotiekio projekto.

Nuostata pateikta visoms devynioms šio projekto tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo (PAV) procese dalyvaujančioms šalims ir „Nord Stream AG“ bendrovei.

Aplinkos ministro Gedimino Kazlausko teigimu, galutinė nuostata suformuluota ir pateikta išklausus bei atsižvelgus tiek į visuomenės, tiek ir į valstybinių įstaigų bei kitų organizacijų pastabas bei vertinimus.

G. Kazlausko žodžiais, Lietuvos nuostatoje pabrėžiamos esminės grėsmės, į kurias privalo atsižvelgti projekto rengėjai. Tai ir galimas poveikis Baltijos jūros ekosistemai dėl sąlyčio su joje palaidota karine ginkluote (ypač cheminiu ginklu), ir antirinė Baltijos jūros tarša dėl dugno nuosėdų išjudinimo tiesiant dujotiekį, taip pat dujotiekio saugos užtikri-

nimas ir šalių veiksmai galimų nelaimių atveju. Keliamas ir klausimas, kas bei kaip atlygintų gamtai padarytą žalą avarijos atveju.

Nurodoma, jog nebuvo atliktas tinkamas kitų galimų dujotiekio trasų (tarp jų ir sausuma) parinkimas ir išsamus išnagrinėjimas. Ataskaitoje pažymimas ir galimas neigiamas poveikis Europos Bendrijos saugomoms teritorijoms, neigiamos pasekmės socialinei-ekonominei aplinkai, žvejybos, turizmo ir rekreacijos sektoriams.

Lietuvos nuomone, tarpvalstybinio PAV ataskaita nėra pakankamai išsami, kad poveikį sukeliančiose šalyse būtų galima pradėti svarstyti leidimų dujotiekio tiesimui ir naudojimui išdavimo klausimus.

Todėl prašoma papildyti kai kurias PAV ataskaitos dalis ne tik praplečiant atliktą analizę, bet ir pateikiant naujų tyrimų duomenis bei jų įvertinimą.

Lenkijoje pateikti kaltinimai čečėnams, mėginusiems įvežti nelegalus iš Lietuvos

Vilnius, birželio 9 d. (BNS) – Lenkijoje Balstogės miesto prokuratūra septyniems čečėnų kilmės Rusijos piliečiams pateikė kaltinimą dėl žmonių kontrabandos per Lenkijos rytinę sieną. Jie buvo sulaikyti, kai iš Lietuvos į Lenkiją lengvaisiais automobiliais vežė keliolika azijiečių, pranešė Lenkijos naujienų agentūra PAP. Penki kaltinamieji savo kaltę pripažino ir paprašė juos nubausti lygtinai.

Kontrabandininkai buvo sulaikyti praėjusių metų gruodį bendromis Lietuvos ir Lenkijos pasieniečių pastangomis. Nors nelegalių emigrantų vežėjai jau buvo žinomi kertant Lietuvą ir Lenkijos pasienio punktą Lazdijuose, jiems buvo leista pasiekti Balstogę, kur jie ir buvo sulaikyti.

Paaiškėjo, jog keturiais lengvaisiais automobiliais į Lenkiją čečėnai nelegaliai įvežė 12 imigrantų – Vietna-

mo, Pakistano ir Afganistano piliečius.

Čečėnai Lenkijoje viešėjo legaliai. Du iš suimtųjų taip pat kaltinami tuo, jog dalyvavo trijų savo tautiečių gabenimu į Vakarus per Ščecino miestą.

Pasak Balstogės pasienio apsaugos skyriaus atstovės spaudai Annos Wojcik, kontrabandininkams patogią vietą nelegaliai žmones įvežti į Lenkiją yra siena su Lietuva Palenkės vaivadijoje. Tai yra vidinė Europos Sąjungos siena, kur nėra nei maito, nei pasienio kontrolės.

Nelegalūs emigrantai į Lenkiją dažniausiai vežami lengvaisiais automobiliais, kuriuose būna po kelis nelegalus, kuriems išaiškinti reikia daugiau bendrų Lietuvos ir Lenkijos pasienio tarnybų pastangų, pažymėjo A. Wojcik.

Vilnius, birželio 9 d. (ELTA) – Sportininkus ir sporto gerbėjus pasiekė naujasis dienraščio „Respublika“ priedas – žurnalas „Sporto žmonės“. Kol kas naujasis 60 psl. leidinys džiugins tik „Respublikos“ prenumeratorius, tačiau jau po kelių savaičių „Sporto žmonės“ bus galima įsigyti visose spaudos platinimo vietose. Naujo žurnalo redaktorius Arijus Žakas tvirtina, kad vieninteliame sporto priede Lietuvoje įdomių temų ras kiekvienas sporto mėgėjas. Pasak jo, žurnalas didžiausių dėmesį skirs sporto žmonėms, asmenybėms, dabartinėms ir būsimoms žvaigždėms. Didelis dėmesys bus skiriamas sportininkams, treneriams ir visiems su sportu susijusiems žmonėms. Bus rašoma ne tik apie krepšinį – nebus užmirštos ir mažiau populiarios sporto šakos ir sportininkai. Jau nuo pirmo numerio spausdinami sporto vertinimai, kas laikoma naujove sporto žiniasklaidoje. Skaitytojai kiekviename „Sporto žmonių“ numeryje ras Lietuvos sportininkų vertinimus ir palyginimus pasauliniu mastu. Įvairiomis sporto šakomis besidomintys skaitytojai galės sekti, kaip keičiasi jų mėgstamo sportininko ar komandos vieta pasauliniame tos šakos vertinime. Žurnale yra ir daugiau staigmenų.

Pietro Romančiko (ELTA) nuotr.

Pasaulio naujienos

Paryžius pagerbė Dalai Lamą

Paryžius, birželio 8 d. (AFP/BNS) – Tremtyje gyvenantis Tibeto dvasinis vadovas Dalai Lama dar kartą pasmerkė Kinijos „totalitarinį režimą“ sekmadienį, kai jam buvo suteiktas Prancūzijos sostinės Paryžiaus garbės piliečio vardas.

Dalai Lama (k.) priima garbės piliečio vardą iš Paryžiaus mero Bertrand Delanoë. **SCANPIX** nuotr.

Tibeto budistų vadovas anksčiau sakė, kad ši jo kelionė po Europos šalis nebus politizuota, tačiau jis susitiko su disidentais iš Kinijos ir apkaltino Bejing planuojant represijas prieš jo tėvynę.

Šis apsilankymas tapo diplomatinio iššūkiu Prancūzijai, kuri stengiasi gerinti santykius su Kinija, pašlijusius dėl praeitų metų gruodį įvykusio prezidento Nicolas Sarkozy ir tibetiečių vadovo susitikimo.

„Priimu šį apdovanojimą kaip žmogiška būtybė, kad būtų ginamos žmogiškos vertybės ir atsakymas nuo smurto“, – sakė Nobelio taikos premijos laureatas, priimdamas garbės piliečio vardą iš Paryžiaus mero Bertrand Delanoë, kuris priklauso Prancūzijos opozicinei Socialistų par-

tijai.

Beijing kaltina Dalai Lamą vadovaujant tibetiečių separatistams, o bet kokį oficialų susitikimą su juo laiko kišimusi į Kinijos vidaus reikalus. Kinija perspėjo Europos šalis apie galimas diplomatinio atsako priemones.

N. Sarkozy vyriausybė šį Paryžiaus valdžios žingsnį pavadino savi-valdos lygio, o ne valstybiniu sprendimu, tačiau Bejing veikiausiai vis tiek reaguos pikta.

Dalai Lama nesistengė vengti užrūstinti Kiniją ir surengė keletą susitikimų su išeivijoje gyvenančiais Kinijos disidentais, Prancūzijos įstatymų leidėjais ir žurnalistais. Per šiuos susitikimus jis smerkė „mirties nuosprendį“, kurį Kinija esą paskelbusi Tibetui.

Budistų dvasininkas anksčiau sekmadienį pareiškė įtariantis, jog praeitų metų kovą Tibete kilusius neramumus pakurstė Kinijos vyriausybės agentai, kad pateisintų vėliau surengtą susidorojimą ir apšmeižtų vietos aktyvistus kaip riaušių organizatorius. Nobelio taikos premijos laureatas taip pat kaltino Bejing klaidingai aiškinant jo nuostatą dėl Tibeto nepriklausomybės.

Prancūzija ir Kinija neseniai buvo pradėjusius taisyti santykius, pašlijusius dėl praeitų metų gruodį Lenkijoje įvykusio N. Sarkozy susitikimo su Dalai Lama. Dėl šio žingsnio Bejing atšaukė anksčiau planuotą Europos Sąjungos ir Kinijos viršūnių susitikimą. Praėjusį mėnesį Kinija perspėjo Prancūziją nedaryti daugiau „klaidų“ dėl Tibeto.

NATO vadovybė pataria mažinti pajėgas Kosove

Briuselis, birželio 8 d. (AFP/BNS) – NATO vadovybė patarė iki kitų metų sausio sumažinti sąjungos taikos palaikymo pajėgas Kosove trečdaliu, o saugumu labiau turėtų rūpintis šios šalies pajėgos, sakė vienas JAV pareigūnų Šiaurės Atlanto organizacijoje.

Pasak jo, NATO gynybos ministrai, nuo ketvirtadienio dvi dienas posėdžiausiantys Briuselyje, turėtų susitarti dėl pajėgų Kosove (KFOR) mažinimo.

„NATO rengiasi kitai savo operacijų fazei – atgrasinamojo buvimo“, – nurodė JAV pareigūnas.

„Labai tikėtina, kad ministrai patvirtins tokio tipo buvimui, kuris reiškia KFOR pajėgų sumažinimą iki 2010 m. sausio nuo 15,000 iki 10,000“.

Pagal JT Saugumo Tarybos 1244-ąją rezoliuciją NATO užtikrina saugumą Kosove po to, kai 1999 m. Šiaurės Atlanto organizacijos aviacija smūgiais privertė Serbijos kariškius nutraukti etninių albanų naikinimą Kosove. Kadangi šiame krašte saugumo būklė gerėja, NATO svarsto būtinybę perkelti savo pajėgas į kitus kraštus, pavyzdžiui, Afganistaną.

Ispanija, Didžioji Britanija, taip pat ir Lietuva jau paskelbė mažinsiančios savo misijas Kosove. Lietuva šiais metais planuoja išvesti būrį ir

štabo karininkus iš Kosovo, tačiau bus stiprinamas Lietuvos dalyvavimas NATO mokymo grupės misijoje, kurios uždavinys – apmokyti naujas šalies saugumo pajėgas vykdyti jiems priskirtas funkcijas.

Lietuva taip pat yra pasiūliusi pagalbą Kosovui mokymų srityje – kviečia saugumo pajėgų atstovus mokytis Lietuvos karo akademijoje Vilniuje rengiamuose kursuose.

Lietuva NATO vadovaujamoje karinėje operacijoje Kosove dalyvauja dešimt metų. Iš viso nuo 1999 m. KFOR sudėtyje yra tarnavę apie 900 Lietuvos karių, iš jų apie 600 –POLUKRBAT sudėtyje.

Šių metų balandžio 9 d. Ferizajaus mieste Kosove misiją NATO vadovaujamoje karinėje operacijoje baigusį Lietuvos karių būrį KFOR-19 pakeitė KFOR-20, kuris, kaip planuojama, bus paskutinis Lietuvos karių būrys misijoje Kosove.

Šiandien minimos NATO misijų pradžios Kosove 10-osios metinės. Kosovą, kuris 2008 m. yra paskelbęs nepriklausomybę nuo Serbijos, pripažino 60 valstybių, tarp kurių yra ir 22 iš 27 ES šalių bei Jungtinės Amerikos Valstijos. Nepripažinusią Kosovo nepriklausomybę Serbiją remia Rusija, abi tvirtinančios, kad Kosovo valstybės pripažinimu pažeidžiama tarptautinė teisė.

EUROPA

BRIUSELIS

Jose Manuel Barroso iškėlė savo kandidatūrą antrai kadencijai Europos Komisijos pirmininko pareigose. 53 metų konservatyvių pažiūrų J. M. Barroso, buvęs Portugalijos premjeras, tai paskelbė po derybų su Čekijos ir Švedijos – dabartinės ir būsimos Europos Sąjungos (ES) pirmininkių – vadovais. Europos Komisijos pirmininko pareigose J. M. Barroso dirba nuo 2004 m. lapkričio, ir dabartinė jo kadencija baigsis spalio gale.

MINSKAS

JAV pilietis Emanuil Zeltser, kurį Baltarusijos teismas už padirbtų dokumentų naudojimą ir komercinį šnipinėjimą nuteistas 3 metus kalėti, paskelbė bado streiką. Amerikiečio advokatas Dmitrij Gorjačka pranešė, kad nuteistasis prašo jį amnestuoti. Minsko miesto teismas pareiškė, kad „teismas laiku atsako į piliečių užklausimus ir pareiškimus. JAV pasiuntinybė Minske agentūrai pranešė, kad diplomatinė misija paprašė Baltarusijos valdžios leidimo aplankyti E. Zeltser.

RUSIJA

MASKVA

Eurazijos ekonominės bendrijos šalys patvirtino bendrų priemonių pasaulio finansų krizei įveikti planą. Eurazijos ekonominės bendrijos vyriausybės vadovai, dalyvaujant Armėnijai, pasirašė susitarimą dėl antikrizinio fondo įsteigimo, sakė Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin Eurazijos ekonominės bendrijos vyriausybės vadovų susitikimui pasibaigus. Fondas savo veiklą pradės šiais metais. Rusijos įstatinio kapitalo dalis sudarys didžiąją dalį – 7,5 mlrd. iš 10 mlrd. JAV dolerių. Fondo tarybos pirmininku paskirtas Rusijos vicepremjeras ir finansų ministras Aleksej Kudrin.

Čečėnų kovotojų vado, kurį esą nukovė Rusijos saugumo pajėgos, likimą toliau gaubia paslaptis, nes valdžios pareigūnai nepatvirtino jo žūties fakto. Rusijos dienraštis „Kommersant“ pranešė, kad Doku

Umarov tikrai buvo nukautas, tačiau valdžia kol kas slepia šią informaciją, nes nori oficialiai ją paviešinti per valstybinę šventę penktadienį. Naujienų agentūra „Interfax“, remdamasi neįvardytais šaltiniais saugumo struktūrose, pirmadienį pranešė, kad D. Umarov buvo nukautas per specialiąją operaciją viename iš Rusijos Kaukazo regionų.

PIETŲ AMERIKA

RESIFE

Brazilijos ir Prancūzijos pareigūnai rengiasi atpažinti pirmuosius 16 lavonų, rastų Atlanto vandenyno rajone, kur prieš savaitę nukrito oro bendrovės „Air France“ lėktuvas, skraidinęs 228 žmones. Pasiruošta atpažinti žuvusius pagal artimųjų DNR pavyzdžius ir odontologinius duomenis. Brazilijos pareigūnai sakė nuo šeštadienio lėktuvo kritimo zonoje, esančioje už 1,100 km nuo Brazilijos šiaurės rytinių krantų, radę 29 lavonus. Vienas Brazilijos jūrų pajėgų laivas pirmadienį rado lėktuvo uodegos dalį.

JAV

WASHINGTON, DC

Pirmasis Guantanamo laikytas suimtas, kuris perkeliamas į JAV teritoriją, atvyko į New York, kur jo laukia kaltinimai terorizmu, pranešė Teisingumo departamentas. Iš Tanzanijos kilęs Ahmed Khalfan Ghailani, įtariamas naryste teroro organizacijoje „al Qaeda“ ir laikytas Guantanamo nuo 2006 m., atvyko į Metropolitijos perauklėjimo centrą, kuriame jam bus pateikti kaltinimai dėl dalyvavimo rengiant sprogdimus 1998 m. dviejose JAV ambasadose Afrikoje.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

JAV prezidento Barack Obama specialusis pasiuntinys Artimuosiuose Rytuose George Mitchell ėmėsi suteikti naują postūmį Izraelio ir palestiniečių taikos deryboms – pradėjo susitikimus su šio regiono vadovais. Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu nenori sutikti su B. Obama reikalavimu sustabdyti žydų gyvenviečių plėtrą okupuotame Vakarų krante ir nėra pritares Palestiniečių valstybės sukūrimui, kuris yra vienas kertinių JAV Artimųjų Rytų politikos akmenų.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Air Freight

Auto Export

Trucking

Small Packages

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Vasara Valdovų rūmuose

Renginiai, parodos ir ekskursijos

Šiais Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio jubiliejaus ir Vilniaus – Europos kultūros sostinės švenčių metu Lietuvoje vyksta daug renginių. Valdovų rūmų paramos fondas praneša apie būsimus renginius, parodas ir galimybes lankytis Valdovų rūmuose 2009 m. vasarą.

Ceremonijos

2009 m. gegužės 31 d. prie Valdovų rūmų prasidėjo Valdovų rūmų paramos fondo ceremonijų sezonas, kuris tęsis iki spalio 25 d. Pirmosios ceremonijos metu šauklys, lydimas kario ir keturių muzikantų, pranešė 1529 metų Žygimanto Senojo žinią apie rūmus, Pirmąjį Lietuvos statutą ir Žygimantą Augustą. Oras buvo puikus, susirinko daug žmonių. Po pranešimo vyko įdomus Trakų brolijos „Viduramžių pasiuntiniai“ pasirodymas. Žiūrovams buvo rodomos viduramžių karių kovos, šokami damų šokiai. Ceremonijos vyks kiekvieną sekmadienį nuo 2 val. p. p. Jose šauklys praneš Lietuvos valdovo įsakymą arba istorinę žinią.

„Valdovų rūmų mugė“

Šiuo metu porą šimtų jaunimo iš visos Lietuvos dalyvauja paruošiamuose darbuose „Valdovų rūmų mugės“ baigiamajam renginiui. Tai jau penktasis tradicinis renginys, skirtas moksleiviams. Jie kuria rankdarbius ir ruošia pasirodymus, kuriuos pamatysime Katedros aikštėje prie Valdovų rūmų birželio 12 d. penktadienį 2 val. p. p. „Valdovų rūmų mugė“ yra įdomus renginys, kuris parodo mūsų jaunimo sugebėjimus ir išradingumą – originaliai sukurti rankdarbiai, išradingi spektakliai ir gera vaidyba.

Parodos

2009 m. liepos 5 d. Taikomosios dailės muziejuje bus atidarytos 3 naujos parodos – „Baltų menas“, „Lietuva senuosiuose istorijos šaltiniuose“ bei „Vavelis Vilniuje. Nuo Jogailaičių iki Respublikos pabaigos“. Lankytojus šios parodos priims nuo liepos 7 d.

Trakų pilies brolijos „Viduramžių pasiuntinių“ riterių kovų programa.

Valdovų rūmų paramos fondo ceremonija 2009 m. gegužės 31 d. Katedros aikštėje šalia Valdovų rūmų. Ceremonijų šauklys akt. Darius Rakauskas.

Renginiai ir rėmėjų pagerbimas

Liepos 6 d. 1:30 val. p. p. prie Valdovų rūmų įvyks iškilminga Lietuvos valstybės istorinės vėliavos pakėlimo ir pietų portalo atidengimo ceremonija. Tai įvyks dalyvaujant daugybei dainininkų, susirinkusių Katedros aikštėje. Po to iškart eisena žygiuosime į Vingio parką, į Dainų šventę.

Liepos 7 d. 5:30 val. p. p. Katedros aikštėje įvyks Valdovo pasveikinimo renginys, o 6 val. v. visi kviečiami į Valdovų rūmų paramos fondo rėmėjų pagerbimo iškilmes, kurių metu bus pagerbiami visi Valdovų rūmų atstatymo rėmėjai, o naujiems bus įteikiami Statytojo diplomai. Renginyje dalyvaus LR Vidaus reikalų ministe-

rijos reprezentacinis pučiamųjų orkestras.

Ekskursijos Valdovų rūmuose

Nuo šių metų liepos 7 d. iki liepos 26 d. nuo 11 val. r. iki 6 val. v. atkurtuose, bet iki galo neįrengtuose Valdovų rūmuose Nacionalinis muziejus „Lietuvos didžiosios kunigaikštystės valdovų rūmai“ rengia nemokamas ekskursijas lietuvių, anglų, vokiečių, lenkų, rusų ir kitomis kalbomis. Lankytojai galės susipažinti su autentiškomis istorinės rezidencijos liekanomis, rūmų atkūrimo projektu, didžiuoju kiemu, reprezentacinių salių interjeru ir įspūdingiausiais jo elementais – portalais, krosnimis, grindimis, lubomis, židiniiais. Kartu numatoma pristatyti nedidelę didaktinę Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų istorinės raidos parodą su keliais Vilniaus pilių maketais. Daugiau informacijos gauti arba ekskursijas užsakyti pageidaujama laiku galima telefonu + 370 5 262 0007 ar el. paštu: ekskursijos@valdovurumai.lt

Galime pasidžiaugti, kad šiuo metu Valdovų rūmų paramos fondo lėšomis atkuriamas antro aukšto reprezentacinės salės frizas – sieninė tapyba, o Valdovų rūmų paramos komiteto JAV rėmėjų lėšomis – antro aukšto Gotikinė menė. Ten jau paklotos keramikinių plytelių grindys, atkuriamas krosnis, pagrįsta archeologiniais radiniais. Visa tai bus galima pamatyti liepos mėnesį 7–26 dienomis ekskursijų metu.

Valdovų rūmų rėmėjų įamžinimas

Šiuo metu Valdovų rūmų paramos fondas uždaro Valdovų rūmų Garbės lentos sąrašą, kad būtų galima suspėti iki liepos 6 d. išgravuoti rėmėjų, aukojusių daugiau kaip 1,000

Lt, vardus. Bus taip pat įamžinti ir ankstesni, nuo 1987 m. Valdovų rūmų tyrimų pradžios aukoję Lietuvos kultūros fondo ir Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ rėmėjai. Visi rėmėjai, paaukoję bent mažiausią sumą Lietuvos valdovų rūmų atstatymui, bus suvesti į Valdovų rūmuose esančių kompiuterių duomenų bazę, kad rūmų lankytojai galėtų susipažinti su rėmėjais ir jų suteikta parama. Nacionalinis muziejus LDK Valdovų rūmai naujas rėmėjų pagerbimo taisykles sudarys ateityje.

Šią ir kitą informaciją rasite Fondo svetainėje www.lvr.lt ir Nacionalinio muziejaus LDK Valdovų rūmai svetainėje www.valdovurumai.lt. Lauksime Jūsų renginiuose.

Valdovų rūmų paramos fondo informacija

Trakų pilies brolijos „Viduramžių pasiuntinių“ damų šokių programa Valdovų rūmų paramos fondo ceremonijų sezono atidarymo metu.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 33

Rusų kareiviai greitai prinešė sausų šakų ir kaip mat įsiliepsnojo didelis laužas, apie kurį mes, belaisviai, susėdome ratu, o už mūsų nu-garų atsistojo okupantai. Nors kartą pasijautėme geresnėje padėtyje – mums buvo šilčiau.

Taip besišildydami pastebėjome, kad keli ruseliai šniukštinėja po krū-mus, kažko ieškodami.

Jau gerokai išaušo, kai kelyje, nuo Vilniaus pusės pamatėme sugriž-tant mūsų vadus. Savo aiškiai sutri-kusia elgsena jie atrodė šiek tiek keis-tokai. Po trumpo pokalbio tarp mūsų ir jų karininkų, mums buvo įsakyta pasiimti pabūklus ir vykti į savo da-linio vietą. O rusai-užpuolikai, pa-reiškę, kad: „My svoju postavlennuju zadačiu vypolneli (savo uždavinį atlikome)“, atsieit, „manevrai buvo sėkmingi, ir mes vykstame į savo da-linį“, sėdo į savo geležis ir nudžiarž-gėjo mums nežinoma kryptimi.

Kai jie pasišalino, aš iš mūsų pabūklo vado kai ką sužinojau. Ru-selis Istognyj sugrižo gerokai įpykęs ir todėl pakankamai atviras. Štai ką jis papasakojo:

Pasirodo, jog ši rusų tankų divi-zija nedalyvavo jokiuose „manevruo-se“, o naktį, slapta traukė link vokie-čių rubežiaus ir nuo vieškelio netikė-tai pamatė mus, bežybčiojančius. Aišku, kad „bebaimiai“ bolševikų vadai iškart suprato, kad juos ruo-šiasi pulti gausios lietuvių pajėgos, ir nutarė drąsiai, pasiaukojančiai ir netikėtai („projektiv mūžestvo i gero-jizm“) užpulti ir sunaikinti priešą. Ačiū Dievui, kad jie nepradėjo pyš-kinti į mus iš tankų, o tik suėmė gy-vus. Ir suėmė, jie vis tiek įtarė, kad mes taikėmės į jų tankus, todėl du mūsų karininkus išsivežė į Vilnių, į Generalinį štabą. Ten visą naktį tar-domi ir praleido ltn. Istognyj ir tas lietuvis karininkas. Rusų kontržval-gybos „specai“ jų klausinėjo: „Kodėl manevrai vyko naktį?“, „Kodėl mūsų baterija manevravo būtent tada, kai jų tankų divizija vykdo svarbią už-duotį?“, „Kodėl mūsų pabūklai buvo nukreipti į juos?“ ir t. t. Žodžiu, jų vos neap kaltino „šnipinėjimu sveti-mom žvalgybom ir tėvynės išda-vimu“.

Tai aiškiai parodė, kokia nuos-tabi „tvarkėlė“ „nenugalimojoje Rau-donojoje armijoje“ vyrauja, kai kairė nežino, ką daro dešinė. Jie nepasiti-kėjo net savais – rusų komunistu ka-rininku!

Apie kokį „užpuolimą“ mes tada galėjome galvoti, jeigu tuo laiku visa mūsų divizija buvo jų pačių beveik nuginkluota, nes sėdėjo be jokios amunicijos. Ir tik prasidėjus karui mūsų kariams buvo įteikta tik po penkis šovinius, kaip pasityčiojimui. O kiti pabūklai liko be šaudmenų ir karui prasidėjus.

Jau „kolegoms manevruotojams“ išvykus, nuėjome pasižiūrėti, ką gi jie ten krūmuose prie mūsų pabūklų veikė, kol mes suimti šildėmės prie laužo. Saulės šviesoje, visų nuostabai, mes atradome „šompalais“ subadytą smėlį. Jie netikėjo, kad mes iš tiesų neturime amunicijos!

Pabūklų vadai mus prašančiai išpėjo, kad apie tuos nakties „manev-rus“ niekam neprasitartume. Kai sugrižome į dalinį ir pastatėme savo

techniką į aikštelę, mums po pus-ryčių leido ilsėtis iki kito ryto. Visi buvome labai išvargę ir iškart nu-ėjome miegoti. Kai kurie tiek buvo pervargę, kad ir pietauti atsisakė, tik vakarienę pavalgę, dar iki vakarinio patikrinimo, vaikštinėjo tarp pala-pinių ir dalinosi nakties išpūdžiais su savo artimais draugais.

Mūsų divizione buvo tik keletas komsomolcų, kuriuos gerai žinojome, o su kitais dar buvo galima atvirai bendrauti, nesibijant išdavysčių.

4. Dieniniai „manevrai“

Vieną rytą, rodos, birželio 18 ar 19 dieną, mes, kaip visuomet išsiri-kiaavę rytiniam patikrinimui, priešais kažkodėl neišvydome plk. Banio ir kitų mūsų karininkų, bei puskarinin-kių. Nustebę, pradėjome nerimastin-gai viens į kitą žvalgytis, su klau-simu: „Kur mūsų dalinio vadas ir kiti lietuviai karininkai?“ Niekas į tai at-sakyti negalėjo. O kurie kažką žinojo, tylėjo.

Po įprastinio patikrinimo, per kurį nieko neišaiškėjo, mane tuoju apspito draugai, prašydami kreiptis į komisarą ir paklausti, kur išvyko mū-sų karininkai ir kodėl naktį (vakari-nio patikrinimo metu mes visus juos dar matėme). Praeitos nakties budė-tojais, kaip tyčia, buvo paskirti j. ltn. Istognyj, politrukas Navickas ir dar kažkokie du komsomolcai. Todėl nie-kas iš mūsų iškių nematė, kaip ir kada „išnyko“ mūsų vadai.

Po patikrinimo ir pusryčių mus vėl nuvarė į įvairius užsiėmimus. Spėliodami ir klausinėdami, sulau-kėme pietų. Dieną, pietų pertraukos metu, nutaikę progą, kai komisaras Abramenka išlindo iš savo palapinės, aš su keliais draugais priėjau ir, ati-davęs reikiamą pagarbą, visų vardu kreipiausi:

- Tavorišč kommisar, razeřitė obratitjsa (Draugas komisare, leiski-te kreiptis į jus).
- Obraščajtes.
- Visi kariai norėtume sužinoti, kur šiuo metu yra („nachoditjsa“) mūsų diviziono vadas plk. Banys ir kiti karininkai, – tiesiai paklausiau rusiškai.

Iš pasikeitusios komisaro povy-zos matėsi, jog šitas klausimas jam buvo netikėtas ir nemalonus. Iškart jis sumišo, bet greit susitvardė ir, aki-mirką pagalvojęs, paniuręs ir susi-raukęs atšovė:

- Pulkininkas Banys ir kai kurie kiti karininkai praeitą naktį išvyko į kursus, „na perepadgatovku“.
- Kur? Į kokių kursų? – kažku-ris neištvėręs paklausė lietuviškai, o aš rusiškai pakartojau.
- Į Maskvą, į Karo akademijos karininkų pasitobulinimo kursų. Matot, buržuazinės Lietuvos kariuo-menėje jūs turėjote senus vokiečių ir net caro laikų karinius statusus. Dabar tokie mūsų Sovietinėje Lietu-voje jau nebetinka... Nepergyvenkit, jie ten pasimokys Raudonosios armi-jos statutų ir taktikos ir sugriš.

Toks komisaro atsakymas mus šiek tiek nuramino, bet visvien, vidu-je visiems dar liko daug abejonių ir klausimų. Ypač įtartinai atrodė jų išvykimo laikas ir aplinkybės.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Kas yra pasaulio lietuvis?

Atkelta iš 5 psl. Sąjungos ir Europos tautų kultūros mišinio cen-tru, Lietuva tam gyvenimui turi pasirošti ir, be abejo, yra jau dau-giau ar mažiau pasirošusi.

Susidarys dar geresnės sąlygos ir turizmui. O ir pats lietuvis turės ga-limybę važinėti po visą Europą, apsi-gyventi, kur norės, ir vėl grįžti į Lie-tuvą. Lietuvis, turėdamas laisvę judė-ti, turės tapti patraukliu, aktyviu pi-liečiu ir pritraukti į savo kraštą dau-giau turistų. Lietuvai tokiai tapus, man atrodo, kiekvienas lietuvis, gy-venantis Lietuvoje, taps pasaulio lietuviu.

Tam Lietuva turi ruoštis. Jau dabar aukštosios mokyklos, jų dėsty-tojai turi pradėti ruošti pedagogus, numatyti būdus, kaip lietuvių, buvusį keletą kartų okupuotą, išugdyti pa-saulio lietuviu. Lietuva negali likti ES užnugaryje. Ji turi progresuoti, tobulėti ir pasirošti, kad ateityje atliktų jai atitinkančias pareigas. Ji turi progresuoti kartu su ES, o kai kuriais atžvilgiais būnant Europos centre jai gali tekti ir pirmauti.

Išlikti lietuviu bus nelengva. Be-

sirūpinantys kalbomis atstovai su-važiavę į Vilnių vieningai sutarė, kad ES turi turėti bendrą kalbą, kuri bus reikalinga komercijoje, administraci-joje, verčiant, iš dalies moksle. Grei-čiausia, tai bus anglų kalba. Tokiu būdu ES taps daugiakalbė, nes vokie-tis norės kalbėti vokiškai, prancūzas – prancūziškai ir t.t.

Lietuvoje yra nemažai ir gerų menininkų. Jie turės plačiau pasi-reikšti ir išlaikyti savo kultūringas, šiltas tradicijas. Turės būti sukurta daugiau lietuviškos ir tarptautinės muzikos. Suburta daugiau orkestrų, chorų, teatrų, įrengta parodų, muzie-jų. Lietuvių svetingumas ir draugiš-kumas turės pasireikšti daug ryš-kiau.

Kiekvienas lietuvis, kur jis be-būtų, savo darbu ir mintimis turi pri-sidėti prie prasmingos Lietuvos ateit-ies. Būdami ES centre mes turime būti konstruktyvūs, komunikabilūs, patrauklūs. Pasaulio lietuviui gyven-ti gal ir bus patogų, bet išlikti lietuviu bus sunku. Tam bus reikalinga daug ir konkrečių pastangų.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevai-ruoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Vyras** ieško pastovaus darbo su gyvenimu. Didelė patirtis, automo-bilis. Tel. 773-715-5364.

* **Moteris**, gyvenanti Oak Lawn, gali jums padėti šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško darbo su grįžimu na-mo. Vairuoja, anglų kalba, geros re-komendacijos. Tel. 773-575-3343.

* **Maloni**, ramaus būdo moteris ieš-ko senelių slaugos darbo su gyveni-mu. Vairuoja, gali dirbti ir kitoje vals-tijoje. Tel. 630-999-9505.

* **Moteris**, su minimalia anglų kalba ieško pastovaus darbo ar pakeitimų tik lietuvių šeimoje. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-272-6535 arba 630-863-0958.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo ar ruošos darbo namuose. Gali pakeisti bet kurią dieną. Tel. 312-307-4619.

PASLAUGOS

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai, rūšių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Čikagoje šurmuliavo „Lietuvos diena“

Čikaga, birželio 9 d. („Draugo“ info) – Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Čikagoje ir Pasaulio lietuvių centras Lemonte savaitgalį surengė „Lietuvos dieną“ – lietuvių kultūros renginį. Jis suteikė progą prisiminti Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį ne tik mums, lietuviams, bet ir visiems, turėjusiems progą dalyvauti šventėje. Birželio 5 d. „Lietuvos diena“ buvo švenčiama Daley Plaza, Čikagos centre, birželio 6 d. lietuviai klegėjo PLC, Lemonte. Žiūrovai scenoje galėjo išvysti gražų būrį mažų ir didelių dainininkų, muzikantų, šokėjų, aktorių, mados kūrėjų, paskanauti lietuviško maisto, įsigyti suvenyrų, rankdarbių. Buvo paruošta įdomi medžiaga apie Lietuvą, mūsų šalį pristatė ir Mariaus Jovaišos „Neregėtos Lietuvos“ fotografijos. Vaikai galėjo pažaisti, vyko sportinė programa, veikė mugė. Visus vaišino „Kunigaikščių užėiga“.

Ramūno Astrausko ir Loretos Timukienės nuotraukos

Margumynai

1 iš 7 mokslininkų teigia, kad kolegos klastoja duomenis

Mokslinių duomenų klastojimas ir interesų konfliktų susidūrus su komerciniais tyrimų taikymais slėpimas yra kur kas labiau paplitęs, nei manyta, atskleidė Didžiojoje Britanijoje atliktas tyrimas.

Pasak jo vadovo dr. Daniele Faneli, dirbančio Edinburgo universitete, tokie plačiai nuskambėję mokslinių falsifikacijų atvejai, kaip Pietų Korėjos mokslininko Hwang Woo-Suk klastoti žmogaus kamieninių ląstelių tyrimų rezultatai, nėra jau tokie neįprasti, kaip atrodo. „Daugėja įrodymų, kad išaiškėjusios apgavystės tėra tik ledkalnio viršūnė, o daugelis sufabrikuotų tyrimų autorių niekuomet nebus demaskuoti“, – sakė jis dienraščiui „Times“.

Edinburgo universitete atlikto tyrimo rezultatai liudija, kad 1 iš 7

apklaustų mokslininkų teigia žinantis, kad jo kolegos yra rimtai pažeidę nustatytą mokslinių tyrimų tvarką klastodami jų rezultatus. Apie 46 proc. apklaustų mokslo darbuotojų tvirtina susidūrę su kolegų „abejotinu elgesiu“, kai būna pateikinėjami savo nuožiūra atrinkti duomenys ar dėl tyrimo finansuotojų spaudimo keičiamos jo išvados.

Tačiau atsakydami į klausimą apie savo pačių elgesį, tik 2 proc. apklaustų mokslininkų prisipažino patys klastoję rezultatus.

Tyrimo apžvalga paskelbta internetiniame mokslo žurnale „PLoS One“. Jis remiasi daugiau nei 20 1986–2005 metais atliktų mokslininkų apklausų išvadomis.

Balsas.lt

Išmokta išmatuoti skausmo lygį

Magnetinio rezonanso tomografią pasitelkusiems University of Oxford (D. Britanija) mokslininkams pirmą kartą pavyko objektyviai išmatuoti pacientų jaučiamo skausmo lygį, praneša naujienų agentūra UPI.

Tyrimų metu specialistai tiriamųjų smegenyse aptiko aiškius skirtumus, leidžiančius atpažinti skausmo kamuojamus ir jo nejaučiančius pacientus. Tai reiškia, kad mokslininkams veikiausiai pavyko atrasti objektyvų skausmo lygio matavimo metodą, užuot klausinėjus apie tai pačių pacientų, teigiama pranešime.

Pasak tyrimui vadovavusios anesteziologijos specialistės profesorės Irene Tracey, iš visko sprendžiant

dėl skausmo kraujas plūsta į tam tikras smegenų sritis, o jo kiekis tiesiogiai proporcingas skausmo lygiui. Naudojant smegenų tomografiją tai galima išmatuoti.

Mokslininkė sako su savo kolegomis nustačiusi, kad fizinė kančia paprastai aktyvuoja daugiau nei tuziną smegenų sričių. Tai gerokai skiriasi nuo kitų fizinių pojūčių, pavyzdžiui, regėjimo ar klausos, aktyvuojančių tik tam tikrą smegenų centrą.

Manoma, kad šis atradimas suteiks galimybę ateityje objektyviai išmatuoti pacientų jaučiamo skausmo lygį, o tai turės rimtų teisinių ir socialinių pasekmių, sakoma pranešime.

Balsas.lt

Išrastas dvigubai sotesnis maistas

Mokslininkai atrado, kad, pakeitus į beveik viso perdirbto maisto sudėtį įeinančią medžiagą, galima sukelti dvigubai ilgiau po valgio trunkantį sotumo jausmą. Šis University of Nottingham (D. Britanija) Maisto tyrimų institute padarytas atradimas labiausiai žavi tuo, kad yra labai paprastai pritaikomas. Paversti maistą dvigubai sotesniu galima pasitelkus maisto pramonės jau dabar naudojamus maisto priedus, teigia britų dienraštis „Daily Telegraph“.

Pasak jo, beveik viso perdirbto maisto, pradedant miltiniais gaminiais, baigiant salotų uždarais, sudėtyje yra emulsiklių ir stabilizatorių, kurie padeda išlaikyti nesimaišančių medžiagų, paprastai riebalinių ir vandeninių, pastovumą maisto pro-

duktuose. Tačiau kai kurie tokie mišinių stabilumą padedantys išlaikyti maisto priedai suskyla veikiami skrandžio rūgšties.

Minėto universiteto specialistams pavyko nustatyti, kad, naudojant stabilesnes tam tikrų labiausiai skrandžio rūgšties skaidymui atsparių maisto priedų atmainas, galima dvigubai prailginti maisto virškinimo procesą ir sukelti dvigubai ilgiau trunkantį sotumo jausmą. Pasak šio universiteto Maisto tyrimų instituto mokslininko Richard Faulks, tai gali reikšti, kad, suvalgę kreminį pyragėlį, vėliau nebenorėsite užkandžianti.

Tyrimo rezultatai paskelbti žurnale „British Journal of Nutrition“.

Balsas.lt

Seniausios kosmoso dalelės gali būti didesnės už Visatą

Seniausios subatominės dalelės, neutrinai, dydžiu gali prilygti tūkstančiui galaktikų.

Neutrinus, kiek apie šias daleles yra žinoma šiandien, sukuria atominės reakcijos arba radioaktyvus dūlėjimas. Pasak kvantinės mechanikos specialistų, tokių dalelių dydis yra nustatomas pagal neapibrėžtą, tačiau galima šių judančių dalelių arealą. Subatominės daleles galima aptikti tik tada, kai šios susiduria su kitomis dalelėmis, pavyzdžiui, atomais.

Neseniai sukurtų neutrinų, rašo „National geographic“, dydis yra nedidelis, tačiau senosios kosmoso amžiaus, dalelės, kurios atsirado ir

išsiplėtė kartu su visata, gali būti daug didesnės. „Mes kalbame, grubiai tariant, apie 10 mln. šviesmečių kiekvienam neutrinui“, – apie galimą neutrino dydį kalbėjo San Diego (JAV) universiteto mokslininkas George Fuller.

Neutrinai neturi jokio krūvio, o jų masė yra labai nežymi. Dėl šių savybių neutrinai gali skrieti beveik šviesos greičiu bei kirsti normalią materiją beveik nesuardydami esamos tvarkos. Dauguma neutrinų, kurie veikia Žemę, kilo iš Saulės. Milijardai Saulės neutrinų kiekvieną žmogų perskrodžia maždaug kas sekundę.

LRT

Mažoji Glorija ligoninėje.

Padėkime Glorijai!

AUDRONĖ SIDAUGIENĖ

Ar atsimenate tą kvapą, tą šilumą sklindančią iš mažo kūdikėlio, kai pirmoji šypsena, pirmas gugavimas lygus pasaulio atradimui?! O pirmas žingsnis, pirmas skiemuo – viskas lieka atmintyje... Ir dar dešimtys pirmųjų dalykų gyvenime ir šimtai svarbių pasakymų, juokingų atradimų ir nesibaigiančių kartojimų: „Kodėl?“ Ir tikrai žinau, kad dauguma iš mūsų neįvertiname to kasdieninio paprasto gyvenimo – rankytes nuplauti, košytę išvirti, pasupti parke, pažiūrėti filmuką, paskaityti pasaką, pasivilioti žolytėje, palinkėti gražių sapnelių tol, kol netikėtai ir taip staiga viskas pasikeičia...

Nieko nebelieka – nei paprastos buities, nei švenčių, jokio džiaugsmo, tik kova! Taip nutiko ir mažosios Glorijos šeimai. Daug ką atiduotų Glorijos tėveliai, broliukas ir kiti artimieji, jei galėtų pasukti atgal šiuos metus ir nebūtų tekę išgyventi tai, kas jau išgyventa, ir tai, kas dar laukia ateityje.

Susirgus mažajai Glorijai šeimos draugai sukūrė internetinę svetainę **www.helpgloria.com**. Joje – Glorijos dienoraštis, jos nuotraukytės, padėka visiems, kurie rėmė ir remia šeimą, o taip pat forumas, kuriame pasisako seni ir nauji Glorijos draugai. Šioje svetainėje įsikūręs visas Glorijos palaikymo klubas. Žinutes rašo mamos ir tėčiai iš Amerikos, Lietuvos, Turkijos, žmonės, kurie niekad nėra matę Glorijos ir nepažįsta jos tėvelių. Bet juos labai paveikė mažosios mergaitės liga, jos kančios ir ilgas bei sudėtingas gydymas. Nors trumpa žinute nepažįstami žmonės nori palaikyti šią šeimą sunkioje kovoje.

Aš taip pat asmeniškai nesu sutikusi Glorijos, tik seku kiekvieną jos žingsnelį pasveikimo link. Bet pažįstu Glorijos broliuką Agnį, kuris būdamas šeštoje klasėje apie mamą rašė taip, kad aš – jo mokytoja, skaitydama rašinėlių braukiau ašaras. Savo šypsena, mandagumu ir pagarba suaugusiam jau tada Agnius išsikovojo dalelę mano širdyje. Taip susipažinau ir su Glorijos tėveliais, dar tada, kai Glorija beldėsi į šį pasaulį, dar nežinodama, kas jai nulemta išskentėti.

Ir vėl sutikau Agnį, bet jau visai kitomis aplinkybėmis, nei norėtusi sutikti buvusį mokinį. Bet sutikau ne vėjavaikį šešiolikmetį, o jauną, anksčiau laiko subrendusį vaikina, kuris pasiryžęs viskam, kad tik pasveiktų jo mažoji sesutė.

Glorijos tema buvo pradėta ir daugumai žinomoje onkologinėmis ligomis sergančių vaikų svetainėje **www.rugute.lt**. Ją atidarė mažosios Liepos mama. Ji dalijasi savo patirtimi, guodžia ir ramina Glorijos mamą ir, atrodo, kad liga suartino dvi mamas – gyvenančias skirtingose pasaulio dalyse, bet išgyvenančias labai panašų skausmą. Liepa jau atšventė savo trečiąjį gimtadienį ir pirmąją gimtadienio dovaną gavo iš Glorijos. O mano svajonė ir palinkėjimas, kad šios dvi šeimos susitiktų ir švęstų gyvenime dar ne vieną šventę kartu – 16-ąjį dukrų gimtadienį, pirmąją meilę, pagaliau, jaunų merginų draugystę! Nes tikrai tikiu, kad tai įmanoma.

O dabar Glorijai reikia mūsų pagalbos. Jau daugiau nei prieš mėnesį Glorijai buvo atlikta kamieninių ląstelių persodinimas, po to keturios ypatingai sunkios savaitės intensyvios terapijos palatoje, kur ne kartą buvo žvelgta mirčiai į akis. Pagaliau Glorija pabuvo savaitėlę namuose, dabar – ji vėl ligoninėje, o dar reikia tęsti radiacinę terapiją. Kiek dar visokių testų ir procedūrų laukia šios mažos mergaitės – niekas nežino.

Visi puikiai suprantame, ką reikia mėnesių mėnesius nedirbti Amerikoje, ir kaip greitai ištirpsta visos santaupos. Glorijos palaikymo komandos vardu kreipiuosi į gerus ir jautrius tautiečius ir prašau paaukoti tiek, kiek galite. Kiekvienas jūsų sunkiai uždirbtas doleris bus panaudotas vienam tikslui – išgelbėti Gloriją. Tai dabar svarbiausias ne tik Glorijos artimųjų, bet ir visų nuoširdžiai juos palaikančių draugų rūpestis. Kai tik Glorija galės, ji šypsosis laikraščio pirmajame puslapyje ir savo šypsena sakys: „Ačiū!”

Norėdami paremti mažąją Gloriją, siųskite čekius šiuo adresu:
Danguole DeMarr
14662 S. Cricketwood ct.
Homer Glen, IL 60491

Arba galite siųsti pinigų į šią sąskaitą:
National City Bank
13159 W 143rd. st, Homer Glen, IL, 60491
Swif : NATCUS 33
Routing Nr# - 071921891
Sąsk. Nr # 119562131

Žinutes ir laiškėlius su palinkėjimais galite siųsti adresais:
info@helpgloria.com
arba
gloriagnius@yahoo.com.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Šv. Mišios už a. a. Alfredą Juknevičienę**, ilgametę Marijonų vienuolyno prižiūrėtoją ir virėją, bus atnaušaujamos liepos 14 d., šeštadienį, 4 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

♦**Jei domitės istorija, nepraleiskite** progos šį savaitgalį pažiūrėti latvių kino režisieriaus ir politologo Edvins Snore dokumentinį filmą „The Soviet Story“, kurio premjera 2008 metais sukėlė didžiulį atgarsį. Daugiau informacijos – www.sovietstory.com. Minint Gedulo ir vilties dieną filmas bus rodomas tris dienas: birželio 12 d., penktadienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd.); birželio 13 d., šeštadienį, 6 val. v. Jaunimo centro kavinėje (5643 S. Claremont) ir sekmadienį, birželio 14 d., 12:30 val. p. p. Bočių menėje, PLC (14911 127th Street, Lemont). Filme rodomi tamsūs ir kruvini Sovietų Sąjungos istorijos puslapiai, todėl vaikų į filmą vestis nereikėtų. Bilieto kaina – 7 dol.

♦**Gen. T. Daukanto jūrų šaulių** kuopa, JAV LB Brighton Park apylinkės valdyba ir Lietuvos Vyčių 36 kuopa birželio 14 d., sekmadienį, kviečia visus paminėti Gedulo ir vilties dieną. Susikaupimu ir malda prisiminsime tuos, kurių netekome prieš daugelį metų. Jų kančios neleis ištrinti iš istorijos šios tragiškos dienos puslapių. Paminėjimas prasidės 10 val. r. šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Park. Po šv. Mišių visi kviečiami į Jaunimo centro kavinę, kur vyks akademinė dalis ir vaišės. Tel. pasiteiravimui: 1-773-550-4609 (Sigitas).

♦**Šių metų birželio 14 d. 10:45** val. r. JAV LB Lemonto apylinkės valdyba kviečia paminėti Gedulo ir vilties dieną, padedant vainiką prie Partizano motinos paminklo, ir 11 val. r.

dalyvauti iškilmingose šv. Mišiose, paminint šią tragišką Lietuvai dieną, Palaimintojo J. Matulaičio misijoje.

♦**Šeštadienį, birželio 20 d., 11 val. r.**, Pasaulio lietuvių centras organizuoja Golfo dieną, kuri vyks Old Oak Country Club (143rd & Parker Rd., Homer Glen). Kviečiame visus golfo entuziastus dalyvauti šioje šventėje ir paremti PLC. Norintys užsisakyti vietą, prašome skambinti Linui Gylui tel. 630-674-5414, el. paštas: lgylys@gmail.com.

♦**JAV LB Lemonto apylinkė birželio 21 d., sekmadienį, po 11 val. r.** šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje šalia PLC rengia gegužinę. Maloniai kviečiame apsilankyti.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Baltijos atminimo diena, prisimenant** baisiuosius Baltijos šalių gyventojų trėmimus į Gulagą, rengiama sekmadienį, birželio 14 d., nuo 4 val. p. p. iki 5 val. p. p. prie paminklo komunizmo aukoms atminti Massachusetts Ave., G Street ir New Jersey Ave. sankryžoje, Washington, DC. Sankryža yra keletas kvartalų į vakarus nuo traukinių stoties (Union Station).

♦**Skelbiamas konkursas, kviečiantis** prisijungti visus pasaulio lietuviškų mokyklų mokinius, – „Tūkstantmečio paukštė“. Tai meninės kūrybos konkursas, skirtas Lietuvos vardo paminėjimo 1000-mečiui. Mokinių dailės darbuose turi atsispindėti autoriaus požiūris į tai, ką jam reiškia Lietuva, kuo ji savita, įdomi, išsiskirianti. Darbo forma ir technika visiškai neribojami. Darbai laukiami iki liepos 1 d. Komisija atrinks geriausius darbus bei paskelbs nugalėtojus rugsėjį. Darbai siunčiami paštu adresu: Vilniaus vidurinė mokykla „Lietuvių namai“, Dzūkų g. 43, LT – 02116 Vilnius, konkursui „Tūkstantmečio paukštė“.

♦**„Tūkstantmečio odisejos“** vadovas, jachtos „Ambersail“ LTU 1000 kapitonas ir įgulų nariai kviečia viso pasaulio Lietuvių Bendruomenių narius aktyviai įsijungti į istorinį patriotinį renginį – liepos 5 dieną 9 val. v. Lietuvos laiku (1 val. p. p. Čikagos laiku) visame pasaulyje visiems vienu metu sugiedoti Lietuvos himną. Iškilmingą istorinį įvykį tiesiogiai transliuos TV3 televizija. „Tautiškos giesmės“ giedojimo vaizdo įrašus, filmuotus įvairiose šalyse ir miestuose, surinksime iš viso pasaulio ir sujungę į vieną vaizdo kūrinių paskleisime visam pasauliui.

The Anthracite Heritage Museum, McDade Park, Scranton, PA rugpjūčio 2 d. nuo 12 val. p. p. iki 5 val. p. p. vyks Lietuvos diena. Muziejuje bus rodomi lietuviški filmai, veiks šiai dienai suruošta paroda, skambės lietuviška muzika. Įėjimas – 6 dol. suaugusiems, 4 dol. vaikams nuo 3 m. amžiaus. Tel. pasiteiravimui: 570-963-4804.

Andrew Mikšys su Vilniaus romų dainininkais ir šokėjais, kurie buvo atvykę į knygos „Baxt“ pristatymo šventę. A. Mikšys yra Seattle Lietuvių Bendruomenės narių Rimo ir Donna Mikšių sūnus.

„Lituanus“ garsina Seattle, WA, menininką

Naujausias „Lituanus“ numeris nemažai vietos skiria Seattle menininkui Andrew Mikšys. Mikšys, jau pripažintas fotografas, šiuo metu savo kūrybinę energiją dalina Seattle ir Vilniui. Andrew laimėjo dvi Fulbright stipendijas bei jam buvo suteikta prestižinė Guggenheim premija, duodanti galimybę dirbti Lietuvoje. Būtent ten, jis ir rado bendrą kalbą su Vilniaus pakraštyje, Kirtimuose, gyvenančiais romais bei pradėjo fotografuoti visiems žinomą, bet tuo pačiu uždarą ir izoliuotą tautą. Gimusios meninės fotografijos leido dienos šviesai išvysti albumui „Baxt“ (žodis reiškiantis karmą, likimą romų kalboje), kurį ir aptaria „Lituanus“ puslapiuose Arizonos universiteto architektūros istorijos profesorius Kęstutis Paulius Žygas. „Baxt“ vėliau pristatomas ir žymaus NPR komentatoriaus bei rašytojo Andrei Codrescu. Žurnalas puikuoja spalvotomis iliustracijomis. Fotografo Andrew Mikšys vardas pelnytai išgarsintas Lietuvių Bendruomenėje ir už jos ribų. Tiems, kurie dar neturi, bet norėtų įsigyti šį meninį albumą reikėtų apsilankyti amazon.com tinklalapyje.

„Lituanus“ – žurnalas anglų kalba, leidžiamas nuo 1954-ųjų, skaitytojus aplankantis keturis kartus per

metus. Žurnalas aprėpia Lietuvos kultūrinius, istorinius, kalbotyros, literatūrinius, sociologinius, politinius ir kitus aspektus. Visuomet spausdinami apsakymai arba poezija bei meninės iliustracijos gundo atidžiau sklandyti leidinio lapus. „Lituanus“ turi apie 2,000 prenumeratorių ir yra išsiuntinėjamas privatiems skaitytojams bei bibliotekoms visame pasaulyje.

Vėliausiame numeryje rasite straipsnį apie Sąjūdžio taikiąją revoliuciją, tris Kipre gyvenančios Dalios Staponkutės apsakymus bei Inetos Dabašinskienės straipsnį lietuvių lingvistikos tema – deminutivai (lot. „deminutivum“ – sumažinu; su priešaga sudarytas išvestinis žodis, turintis mažybines ar malonines reikšmes – red.) kalboje. Viename prof. Staponkutės apsakyme nagrinėjamas tėvų ir vaikų bendravimo skirtingomis kalbomis konfliktas – problema paliečianti visų laikų lietuvių, emigravusių į svečias šalis, bangas.

„Lituanus“ galite užsisakyti. Kaina metams – 20 dol. Čekius siųsti adresu: 47W Polk St., Suite 100-300, Chicago IL 60605-2000.

Prašome apsilankyti tinklalapyje www.lituanus.org.

Prof. Violeta Kelertas

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.** Tel. (773) 847-7747.

Lithuanian American Community, Michigan, atsidėkodama už Michigan apygardos veiklos garsinimą, paaukojo „Draugui“ 50 dol. auką. Labai ačiū, kad mus remiate.